

บทที่ 3

วิเคราะห์คำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศที่ขยายหลักเกณฑ์ ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ในส่วนที่ เกี่ยวกับการกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรง ข้ามกัน

ในบทนี้จะเป็นการพิจารณาการใช้ถ้อยคำในคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพื่อที่จะค้นหาหลักกฎหมายที่ศาลใช้ในการตัดสินว่าได้ขยายหลักเกณฑ์ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ. 1958 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ในเรื่องการกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรงข้ามกัน ให้ชัดเจนขึ้นอย่างไร และในส่วนใดบ้าง

หลักกฎหมายที่ได้จากคำพิพากษาของศาลมีดังนี้

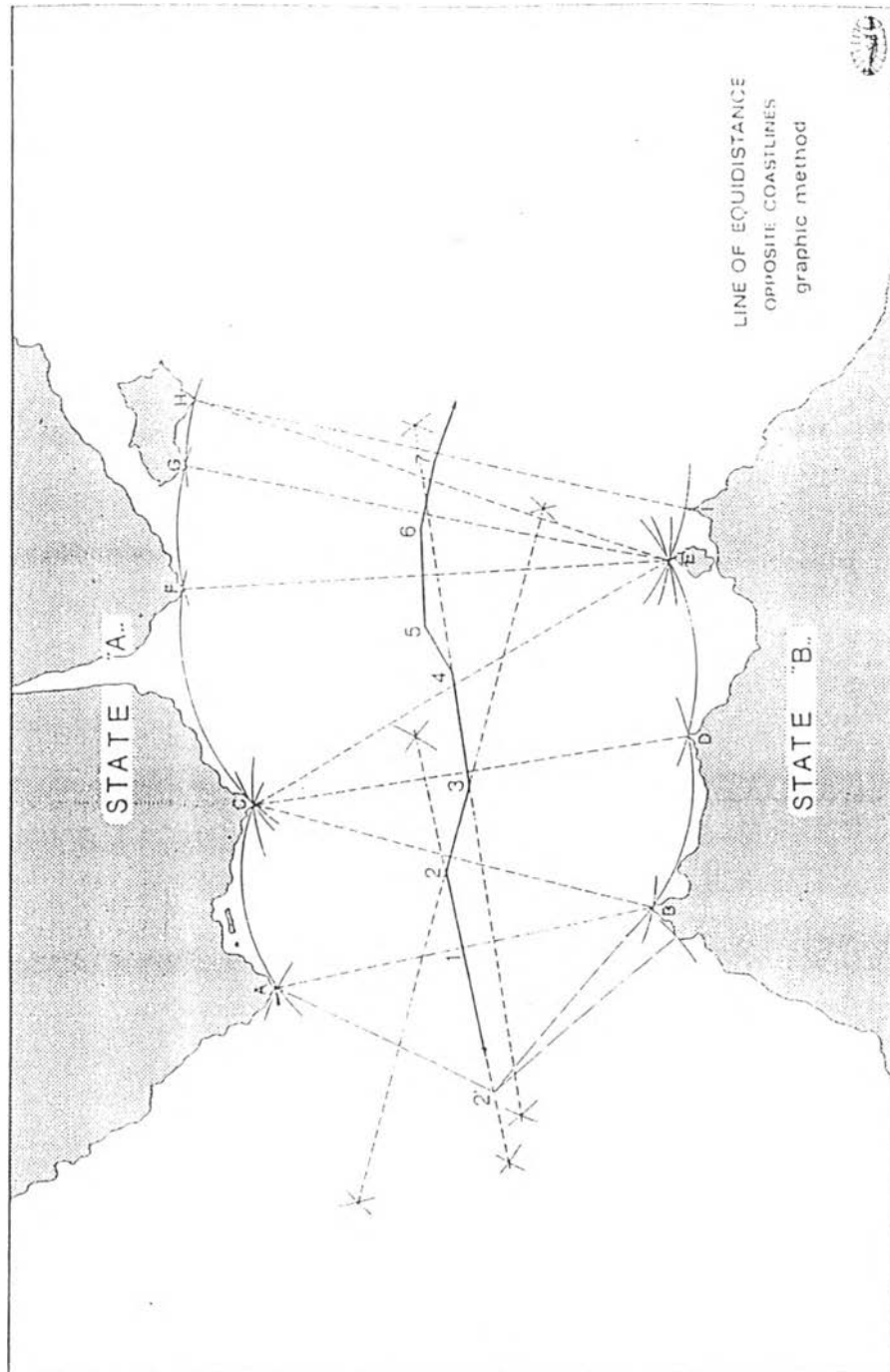
3.1 หลักระยะทางเท่ากัน (Equidistance Principle)

3.1.1 ที่มาและเงื่อนไขของการใช้หลักระยะทางเท่ากัน

3.1.1.1 กรณีรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ตรงข้ามกัน

อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ข้อ 6 (1) มีหลักเกณฑ์คือ ในกรณีที่ไหล่ทวีปเดียวกันตั้งอยู่ประชิดกับอาณาเขตของรัฐสองรัฐหรือมากกว่า ซึ่งมีฝั่งทะเลอยู่ตรงกันข้าม เขตแดนของไหล่ทวีปที่เป็นของรัฐเช่นว่านั้นจะกำหนดโดยความตกลงระหว่างกัน หากไม่มีการตกลงกัน และนอกจากว่าสภาพการณ์พิเศษจะทำให้เป็นการสมควรที่จะใช้เส้นเขตแดนอื่น เขตแดนนั้นได้แก่ เส้นมัธยะ ซึ่งทุกจุดบนเส้นนั้นมีระยะทางเท่ากันจากจุดที่ใกล้ที่สุดของเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขตของแต่ละรัฐ

ต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงการลากเส้นระยะทางเท่ากันระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ตรงข้ามกัน (ภาพที่ 15.)

ภาพที่ 15. แผนที่แสดงการลากเส้นระยะทางเท่ากันระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ตรงข้ามกัน
 ที่มา : Francalanci, G., and Scovazzi , T. Lines in the Sea ,
 Martinus Nijhoff Publishers, 1994.

ในภาพแสดงการลากเส้นระยะทางเท่ากันถูกคำนวณโดยวิธีซึ่งแสดงโดยเส้นบนแผนที่เมอร์เคเตอร์, ระหว่างสองรัฐที่อยู่ตรงข้ามกัน เกณฑ์อยู่บนพื้นฐานของการกำหนดจุดกลางของเส้นสัมผัสวงกลมจำนวนหนึ่งต่อชายฝั่งของสองรัฐ ทุกๆ วงกลมสัมผัสหรืออีกทางหนึ่ง สองจุดบนชายฝั่งของรัฐหนึ่งและจุดหนึ่งบนชายฝั่งของอีกรัฐหนึ่ง วิธีที่วิเคราะห์, ซึ่งถูกทำให้เป็นผลโดยวิธีทางคอมพิวเตอร์, เป็นอย่างเดียวกันอย่างเห็นได้ อย่างไรก็ตาม มันมีข้อได้เปรียบของการหลีกเลี่ยงความไม่บริบูรณ์เนื่องมาจากการทำให้ผิดรูปในการทำแผนที่ หรือเป็นสาเหตุมาจากการหดตัวของกระดาษที่รองรับ

กระบวนการเริ่มโดยการเชื่อมต่อ 2 จุดบนแผ่นดิน (A และ B) ที่อยู่ใกล้ที่สุดซึ่งกันและกันจากชายฝั่งทั้งสอง จุดกลางบนเส้น A - B เป็นจุด 1 ของเส้นมัธยะ เส้นตั้งฉากถูกลากไปยังเส้น A - B ที่จุด 1 เส้นตั้งฉากเป็นเส้นมัธยะระหว่าง A และ B โดยเหตุนี้ทุกๆ จุดบนเส้นตั้งฉากมีระยะทางเท่ากันจาก A และ B

ต่อมา บนเส้นตั้งฉาก จุด 2 ถูกพิสูจน์โดยการทดลองและข้อผิดพลาด, ซึ่งมีระยะทางเท่ากันจาก A, B และจุดบนแผ่นดินที่ใกล้ที่สุด C บนชายฝั่งของรัฐใดรัฐหนึ่ง จุด 2 เป็นจุดหัวเลี้ยวของเส้นระยะทางเท่ากัน, ซึ่งในขณะเดียวกันเป็นจุดสุดท้ายที่ซึ่งเส้นได้รับอิทธิพลโดย A และจุดแรกที่ซึ่งเส้นได้รับอิทธิพลโดย C เส้นตั้งฉากกับเส้น B - C ถูกลากที่จุดกลางของมัน เส้นตั้งฉากเป็นเส้นมัธยะระหว่าง B และ C, ด้วยเหตุนี้ทุกๆ จุดบนเส้นตั้งฉากมีระยะทางเท่ากันจาก B และ C

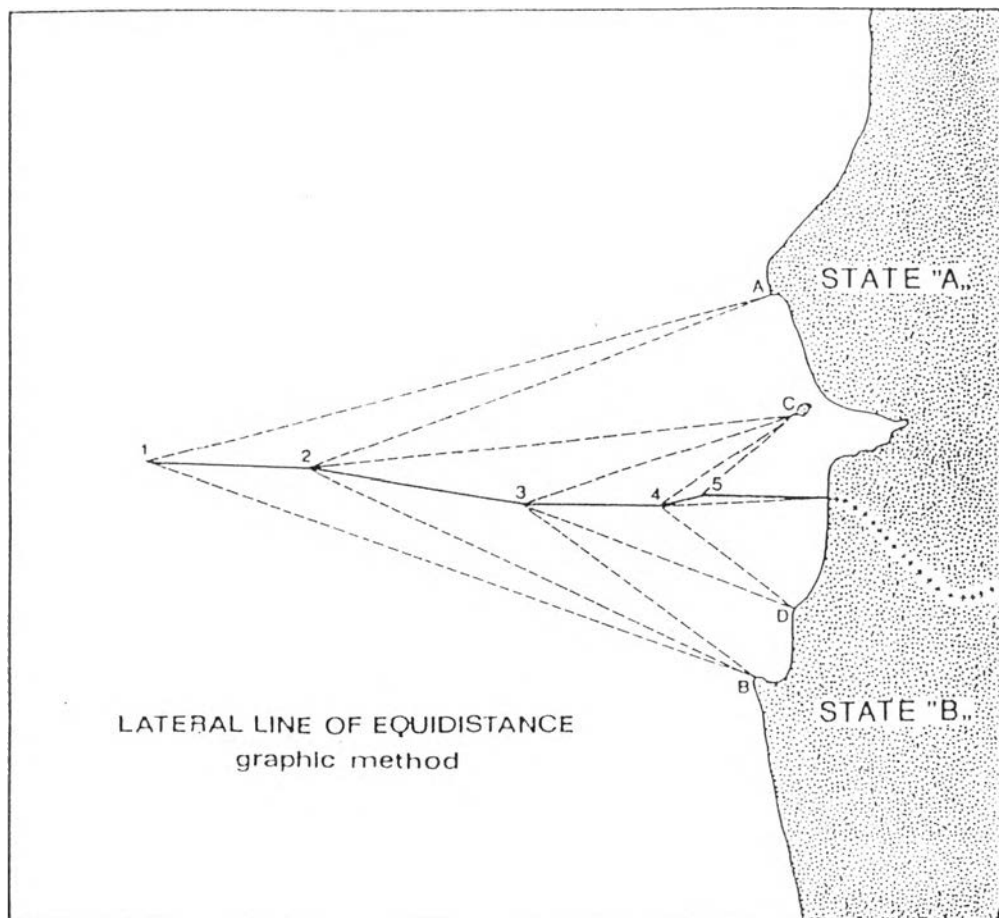
ต่อมา บนเส้นตั้งฉาก จุด 3 ถูกพิสูจน์โดยการทดลองและข้อผิดพลาด, ซึ่งมีระยะทางเท่ากันจาก B, C และจุดบนแผ่นดินที่ใกล้ที่สุด D บนชายฝั่งของรัฐใดรัฐหนึ่ง จุด 3 เป็นจุดหัวเลี้ยวอีกจุดหนึ่งของเส้นระยะทางเท่ากัน เส้นตั้งฉากกับเส้น C - D ถูกลากที่จุดกลางของมัน เส้นตั้งฉากเป็นเส้นมัธยะระหว่าง C และ D, โดยเหตุนี้ทุกๆ จุดบนเส้นมัธยะมีระยะทางเท่ากันจาก C และ D

กระบวนการดำเนินต่อไปจนกระทั่งบริเวณในปัญหาถูกกำหนดเขตทั้งหมด เส้น 1 - 2 - 3 - และอื่นๆ (และ, บนอีกด้านหนึ่งของจุด 1, เส้น 1 - 2 และอื่นๆ) เป็นเส้นระยะทางเท่ากัน

3.1.1.2 กรณีรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ติดกัน

อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ข้อ 6 (2) มีหลักเกณฑ์คือ ในกรณีที่ไหล่ทวีปเดียวกันตั้งอยู่ติดกับอาณาเขตของรัฐสองรัฐซึ่งติดกัน เขตแดนของไหล่ทวีปจะกำหนดโดยความตกลงระหว่างกัน หากไม่มีการตกลงกัน และนอกจากว่าสภาพการณ์พิเศษจะทำให้เป็นการสมควรที่จะใช้เส้นเขตแดนอื่นเขตแดนนั้นจะกำหนดขึ้นโดยการใช้หลักระยะทางเท่ากัน จากจุดที่ใกล้ที่สุดของเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขตของแต่ละรัฐ

ต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงการลากเส้นระยะทางเท่ากันระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ติดกัน (ภาพที่ 16.)

ภาพที่ 16. แผนที่แสดงการลากเส้นระยะทางเท่ากันระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ประชิดกัน

ที่มา : Francalanci, G., and Scovazzi , T. Lines in the Sea ,

Martinus Nijhoff Publishers, 1994.

ในภาพแสดงถึงการลากเส้นระยะทางเท่ากันระหว่างสองรัฐที่อยู่
ประชิดกัน

ในรูป, จุด 1 ถูกเลือกอันดับแรกที่ระยะทางที่พอเพียงจากชายฝั่ง,
ระยะทางเท่ากันจากจุดบนแผ่นดินที่ใกล้ที่สุดบนเส้นชายฝั่งของแต่ละรัฐ (A,B) เส้นแบ่งออกเป็น
สองส่วนเท่ากันที่ตั้งตรงของมุม A1B ถูกลากไปยังเส้น AB เส้นที่แบ่งออกเป็นสองส่วนนี้เป็นเส้น
ระยะทางเท่ากัน, โดยเหตุที่ทุกๆ จุดของมันมีระยะทางเท่ากันจาก A และ B

ดำเนินการต่อไปทางฝั่งตามเส้นที่แบ่งออกเป็นสองส่วน, จุด 2 ถูก
พิสูจน์ซึ่งมีระยะทางเท่ากันจาก A, B และจุดบนแผ่นดินที่ใกล้ที่สุด C บนชายฝั่งของรัฐใดรัฐหนึ่ง
จุด 2 เป็นจุดที่เป็นหัวเลี้ยวของเส้นระยะทางเท่ากัน, ซึ่งในขณะที่เดียวกันเป็นจุดสุดท้ายที่ซึ่งเส้นได้
รับอิทธิพลโดย A และจุดแรกที่ซึ่งเส้นได้รับอิทธิพลโดย C เส้นแบ่งออกเป็นสองส่วนเท่ากันที่ตั้ง
ตรงถูกลากไปยังเส้น BC ผ่านจุด 2 เส้นแบ่งออกเป็นสองส่วนนี้เป็นเส้นระยะทางเท่ากัน, โดยเหตุ
ที่ทุกๆ จุดของมันมีระยะทางเท่ากันจาก B และ C

ดำเนินการต่อไปทางฝั่งตามเส้นแบ่งออกเป็นสองส่วน, จุด 3 ถูก
พิสูจน์ว่ามีระยะทางเท่ากันจาก B, C และจุดบนแผ่นดินที่ใกล้ที่สุด D บนชายฝั่งของรัฐใดรัฐหนึ่ง
จุด 3 เป็นจุดหัวเลี้ยวอีกจุดหนึ่งของเส้นระยะทางเท่ากัน

กระบวนการดำเนินต่อไปจนกระทั่งบรรจบเขตแดนทางบกบนชายฝั่ง

3.1.2 ข้อจำกัดหลักระยะทางเท่ากัน

ในคำพิพากษาคดี North Sea Continental Shelf 1969 ศาลยุติธรรมระหว่าง
ประเทศได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่า, ถ้ามีสภาพการณ์ทางภูมิศาสตร์ที่เฉพาะเกิดขึ้น, เส้นระยะทาง
เท่ากันอาจทำให้ผลบิดเบือนไป :

..... ในกรณีของชายฝั่งที่เว้าเข้ามาข้างในหรือถอยเข้ามา ดังเช่นชายฝั่งของ
เยอรมันในทะเลเหนือ, ผลของการใช้วิธีระยะทางเท่ากันจะดึงเส้นเขตแดนเข้ามาข้างใน ในทิศทาง
ของความเว้า เนื่องจากเหตุนี้, ที่ซึ่งสองเส้นนั้นถูกลากที่จุดที่แตกต่างกันบนชายฝั่งที่เว้าเข้า
ข้างใน จะทำให้มีระยะทางที่สั้นโดยเทียบเคียงจากชายฝั่ง เยอรมันอ้างว่าทำให้ชายฝั่งของรัฐตนถูก

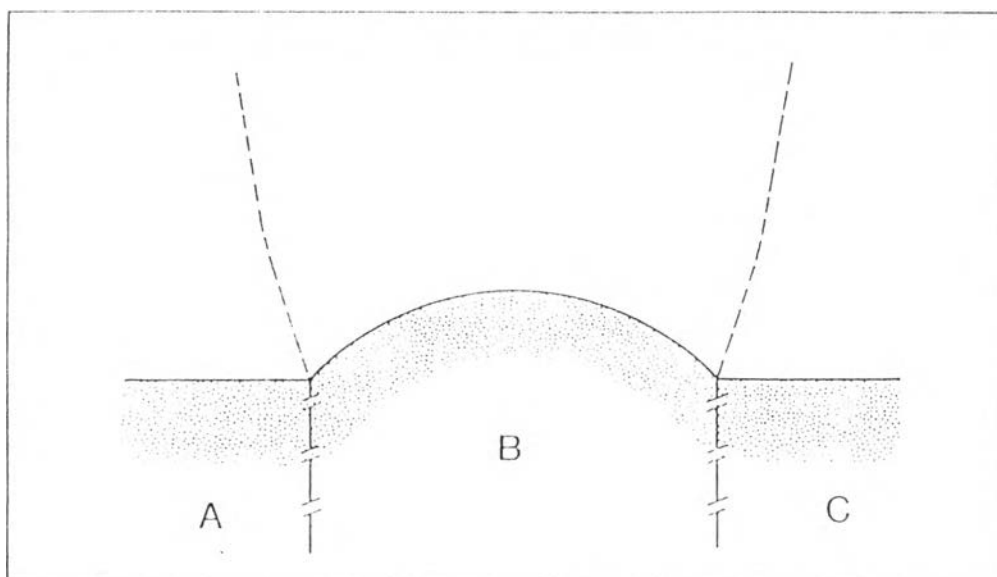
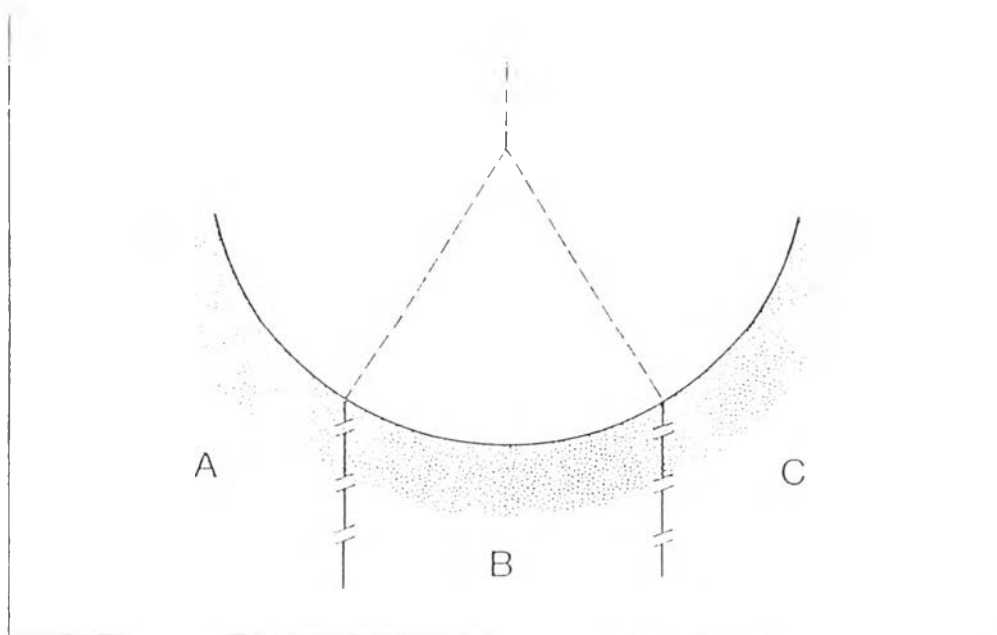
ตัดออก ผลของความเว้าเข้ามาข้างในอาจเกิดขึ้นได้ สำหรับประเทศที่มีเส้นชายฝั่งตรง ถ้าชายฝั่งของประเทศที่อยู่ประชิดได้ยื่นออกมาโดยไม่มีสิ่งใดกั้นบนด้านใดด้านหนึ่งของมัน ในทางตรงกันข้าม การโค้งออกข้างนอกหรือชายฝั่งที่โค้งไปทางข้างนอกดังเช่นของเดนมาร์คและเนเธอร์แลนด์, จะเป็นสาเหตุให้เส้นเขตแดนถูกลากบนหลักเกณฑ์ระยะทางเท่ากัน เหลือชายฝั่งบนทิศทางที่ตรงกันข้าม, ด้วยเหตุนี้ มีแนวโน้มทำให้บริเวณไหล่ทวีปนอกชายฝั่งนั้นกว้างออก¹

ศาลได้สังเกตเห็นว่า, ในสภาวะการณ์ทางภูมิศาสตร์บางประการ วิธีระยะทางเท่ากันนำไปสู่ความไม่เป็นธรรม :

สิ่งที่ยอมรับไม่ได้ในกรณีนี้คือว่ารัฐหนึ่งจะได้ประโยชน์จากการกำหนดเขตไหล่ทวีป เพียงแค่เพราะว่าในกรณีหนึ่ง เส้นชายฝั่งโค้งออกข้างนอก และในอีกกรณีหนึ่งเว้าเข้าข้างในอย่างเด่นชัด ทั้งที่ความยาวของชายฝั่งใกล้เคียงกัน ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ใช่ประเด็นของการเปลี่ยนแปลงภูมิศาสตร์

ในภาพเป็นลักษณะของชายฝั่งตามที่กล่าวถึงในคำพิพากษา (ภาพที่ 17)

¹ ICJ Rep., 1969, para 8

ภาพที่ 17. แผนที่แสดงการลากเส้นระยะทางเท่ากันระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งที่มีลักษณะพิเศษ
 ที่มา : Francalanci, G., and Scovazzi , T. Lines in the Sea ,
 Martinus Nijhoff Publishers, 1994.

3.1.3 การปรับใช้หลักระยะทางเท่ากัน

การใช้วิธีระยะทางเท่ากัน (equidistance) ในการกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรงข้ามกันนั้น ถ้าลักษณะทางภูมิศาสตร์ของชายฝั่งทะเลของรัฐมีความปกติแล้ว การใช้วิธีระยะทางเท่ากันในการกำหนดเขตไหล่ทวีปจะให้ผลลัพธ์ที่ยุติธรรม² แต่ถ้าลักษณะทางภูมิศาสตร์ของชายฝั่งทะเลของรัฐมีความผิดปกติ เช่น เว้าเข้ามาข้างใน หรือนูนออกข้างนอก หรือในกรณีรัฐชายฝั่งมีเกาะหรือหมู่เกาะ หรือรัฐคู่กรณีเป็นรัฐหมู่เกาะ วิธีระยะทางเท่ากันก็อาจให้ผลที่ไม่เป็นธรรม สิ่งเหล่านี้เป็นข้อจำกัดของการใช้หลักระยะทางเท่ากัน ซึ่งนักกฎหมายระหว่างประเทศได้พยายามหาวิธีการปรับหลักระยะทางเท่ากัน โดยกำหนดปัจจัยในเรื่องสภาวะการณ์พิเศษ (Special Circumstances) และหลักความเป็นธรรม (Equitable Principle) ขึ้นมา

3.1.3.1 ปัจจัยในเรื่องสภาวะการณ์พิเศษ (Special Circumstances)

3.1.3.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของชายฝั่งของรัฐคู่กรณีที่ผิดปกติ (the configuration of the coast)

ในคดี North Sea Continental Shelf 1969 เยอรมันอ้างว่าลักษณะของชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงใต้ของทะเลเหนือมีสภาวะการณ์พิเศษ ทำให้ไม่สามารถใช้หลักระยะทางเท่ากันได้ เยอรมันไม่ได้ปฏิเสธการนำหลักระยะทางเท่ากันมาใช้ในกรณีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ปกติ แต่ในกรณีของเยอรมันที่มีชายฝั่งเว้าแหว่งเข้ามาในแผ่นดิน (concave) อันเป็นลักษณะที่มีความเสียเปรียบทางภูมิศาสตร์ ซึ่งการใช้หลักระยะทางเท่ากันจะทำให้ไหล่ทวีปตื้นลึกมาก เพราะถูกดึงเข้ามาภายในทิศทางของส่วนที่เว้าเข้ามา แต่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศไม่ได้วินิจฉัยว่าลักษณะชายฝั่งของเยอรมันเป็นสภาวะการณ์พิเศษหรือไม่ เพราะเยอรมันไม่ใช่ภาคีอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ดังนั้นหลักระยะทางเท่ากันและสภาวะการณ์พิเศษในข้อ 6 จึงไม่อาจนำมาใช้ในคดีนี้ได้³

3.1.3.1.2 การมีอยู่ของเกาะหรือหมู่เกาะ (the presence of islands) ที่ตั้งอยู่นอกชายฝั่งของรัฐ และการใช้หรือไม่ใช้ เกาะเป็นจุดฐานในการลากเส้นฐานที่ใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต

² ICJ Rep., 1969, para 69.

³ Ibid., para 82.

ในคดีอนุญาโตตุลาการ Anglo - French 1977 ระหว่างสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศถือว่าการมีอยู่ของเกาะ Channel Islands ฝั่งฝรั่งเศสต้องถูกพิจารณาว่าประกอบเป็นสภาวะการณ์พิเศษตามความหมายของข้อ 6 อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958⁴ ศาลเห็นว่าการให้ผลเต็มที่ (full effect) แก่เกาะ Scilly ในฐานะที่เป็นจุดฐานในการกำหนดทิศทางเส้นเขตแดนเป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรม เพราะระยะทางที่เกาะ Scilly ขยายชายฝั่งของแผ่นดินใหญ่ของสหราชอาณาจักรไปทางตะวันตกไปยังไหล่ทวีปของแอตแลนติกนั้น มากกว่า 2 เท่าของระยะทางที่เกาะ Ushant ขยายชายฝั่งของแผ่นดินใหญ่ของฝรั่งเศสออกไปทางตะวันตก ศาลเห็นว่าลักษณะเช่นนี้เป็นสภาวะการณ์พิเศษ ต้องมีการเคลื่อนย้ายเส้นระยะทางเท่ากันเพื่อให้ได้รับผลที่เป็นธรรม และให้ผลครึ่งหนึ่ง (half effect) แก่เกาะที่อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่งในการลากเส้นระยะทางเท่ากัน วิธีการให้ผลครึ่งหนึ่งเป็นการกำหนดเส้นที่มีระยะทางเท่ากันระหว่างสองชายฝั่ง เส้นแรกไม่ใช่เกาะที่อยู่นอกชายฝั่งเป็นจุดฐาน และเส้นที่สองใช้เกาะเป็นจุดฐาน เส้นที่ถูกลากตรงกลางระหว่างเส้นระยะทางเท่ากันสองเส้นนั้น เป็นเส้นเขตแดนที่ให้ผลครึ่งหนึ่งต่อเกาะ วิธีการนี้ศาลเห็นว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมและใช้ในทางปฏิบัติในการบรรเทาความผิดสว่นและความไม่เป็นธรรม⁵

ในคดี Tunisia - Libya 1982 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่าการมีอยู่และตำแหน่งของเกาะ Kerkennah เป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องของบริเวณ เกาะ Kerkennah ตั้งอยู่ ล้อมรอบโดยเกาะเล็กเกาะน้อย (islets) และแนวน้ำล่ง (low-tide elevations) และประกอบขึ้นโดยขนาดและตำแหน่งของมัน เป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการกำหนดเขตซึ่งศาลต้องให้ผลบางประการ บริเวณของเกาะมีเนื้อที่ประมาณ 180 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ประมาณ 12 ไมล์ทางตะวันออกของเมืองที่แยกจากแผ่นดินใหญ่โดยบริเวณซึ่งน้ำลึกมากกว่า 4 เมตรเพียงแคในช่องทางที่แน่นอน หินโสโครกและแนวน้ำล่งแผ่ขยายบนด้านทางทะเลของเกาะเอง ในสภาวะการณ์ทางภูมิศาสตร์เหล่านี้ ศาลต้องคำนึงถึงไม่เพียงแต่เกาะ แต่ต้องคำนึงถึงแนวน้ำล่งด้วยซึ่งไม่มีไหล่ทวีปของตนเองอย่างเช่นเกาะ ได้รับการรับรองบางประการในกฎหมายระหว่างประเทศสำหรับความมุ่งหมายที่แน่นอน ดังที่ถูกต้องโดยอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958⁶ ศาลอาจเห็นว่าตัวอย่างจำนวนมากถูกพบในการปฏิบัติของรัฐในการกำหนดเขตซึ่งเพียงแค่ผลบางส่วน (partial effect) ถูกให้ต่อเกาะที่ตั้งอยู่ใกล้ชายฝั่ง วิธีการที่ใช้เปลี่ยนแปลงไปขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์ทางภูมิศาสตร์และทางอื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปของแต่ละกรณี วิธีการกำหนด

⁴ Arbitration Award, 1977, para 196.

⁵ Ibid., para 251.

⁶ ICJ Rep., 1982, para 128.

เขตทางเรขาคณิตอันหนึ่งที่เป็นไปได้ สำหรับความมุ่งหมายนี้คือ วิธีผลครึ่งหนึ่ง (half-effect) หรือ มุมครึ่งหนึ่ง (half-angle) ศาลคำนึงถึงตำแหน่งของเกาะ Kerkennah และแนวน้ำลงรอบเกาะ พิจารณาให้ผลครึ่งหนึ่งต่อเกาะ Kerkennah⁷

ในคดี Gulf of Maine 1984 มีเกาะ Seal ตั้งอยู่นอกคาบสมุทร Nova Scotia และเกาะเล็กเกาะน้อยที่อยู่ใกล้กัน องค์คณะย่อยพิจารณาว่าเกาะ Seal และเกาะ Mud ที่เล็กกว่าที่อยู่ใกล้กัน โดยเหตุผลของขนาดและตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของมันไม่อาจที่ จะไม่คำนึงถึงสำหรับความมุ่งหมายในการกำหนดเขต องค์คณะย่อยคิดว่าเป็นการเหมาะสมที่จะให้ ผลครึ่งหนึ่งต่อเกาะ⁸

ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดเขตของเกาะ⁹

1) ตำแหน่ง (Position) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด และมักจะเป็นจุด สำคัญของประเด็น ในคดี Anglo -French ข้อพิจารณาที่สำคัญคือเกาะ Channel อยู่บนด้านที่ผิด ของเส้นมัธยะ¹⁰ ในคดี Tunisia - Libya เกาะ Kerkennah เกี่ยวข้องเนื่องมาจากความมีอยู่และ ตำแหน่งของมัน¹¹ เกาะ Seal มีตำแหน่งที่เด่นชัดในทางเข้าสู่อ่าวและข้อพิจารณาของมันถูกรับ รองโดยตำแหน่งทางภูมิศาสตร์¹²

2) ขนาด (Size) ขนาดเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับตำแหน่ง ขนาด อาจแสดงถึงความผิดปกติ ไม่มีมาตรฐานซึ่งความเกี่ยวข้องสามารถถูกกำหนดเกี่ยวกับขนาดของ มัน ในคดี Tunisia - Libya ลิเบียอ้างว่าเกาะ Kerkennah ควรถูกกันออกเพราะว่ามันมีเนื้อที่มาก กว่า 180 ตารางกิโลเมตรเล็กน้อย¹³ ในคดี Gulf of Maine องค์คณะย่อยรู้สึกว่าจะต้องให้ผลบาง ประการต่อเกาะ Seal โดยเหตุผลของขนาดของมัน (dimension) ซึ่งมีความยาว 2.5 ไมล์¹⁴

⁷ Ibid., para 129.

⁸ ICJ Rep., 1984, para 222.

⁹ Evan, M.D., *Relevant Circumstances and Maritime Delimitation*, (Oxford: Clarendon Press, 1989), pp. 143-145.

¹⁰ Arbitration Award, 1977, para 199.

¹¹ ICJ Rep., 1982, para 127.

¹² ICJ Rep., 1984, para 222.

¹³ ICJ Rep., 1982, para 79.

¹⁴ ICJ Rep., 1984, para 222.

3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factors) ในคดี Anglo - French ศาลได้เน้นว่าเกาะ Channel มีเศรษฐกิจทางการเกษตรและทางพาณิชย์ที่สำคัญ¹⁵ เป็นธรรมดาที่รัฐจะให้ความสำคัญมากกว่าต่อเกาะหรือโชติหินที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มากกว่าเกาะที่ไม่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจเลย

4) ปัจจัยทางประชากร (Population) เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งสามารถมีอิทธิพลต่อความเกี่ยวข้องของเกาะ เกาะ Channel มีประชากรพอสมควร¹⁶ และเกาะ Seal มีคนอยู่อาศัยตลอดปี¹⁷ การมีอยู่ของประชากรที่มากพอสมควรอาจเป็นเครื่องแสดงความเกี่ยวข้อง

5) ปัจจัยการเมือง (Political Factors) ปัจจัยบางประการที่ถูกพิสูจน์ว่าเกี่ยวข้องต่อเกาะมีความเป็นประโยชน์ที่อาจเป็นไปได้น้อยในส่วนสภาวารณที่เกี่ยวข้องทางภูมิศาสตร์อื่นๆ ความสัมพันธ์กันของตำแหน่งและขนาดรวมกันที่จะกำหนดว่าเป็น ลักษณะที่ผิดปกติหรือไม่และด้วยเหตุนี้สภาวารณพิเศษมีผลต่อการกำหนดเขต ปัจจัยอื่นๆ อาจมีบทบาทที่รองลงมาแต่จะถูกใช้เพียงเพื่อสนับสนุนข้อสรุปของบรรทัดฐานเหล่านี้

ในการพิจารณาว่าจะคำนึงถึงเกาะหรือไม่ในการกำหนดเขตไหล่ทวีป สิ่งที่ศาลให้ความสำคัญมากที่สุดคือตำแหน่งของเกาะหรือระยะห่างจากแผ่นดินใหญ่ และขนาดของเกาะ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ให้เป็นส่วนประกอบเท่านั้น

3.1.3.2 หลักความเป็นธรรม (Equitable Principle)

เนื่องจากเรื่องนี้มีเนื้อหาที่ละเอียด ดังนั้น จึงขอหยิบยกไปกล่าวในหัวข้อถัดไป

¹⁵ Arbitration Award, 1977, para 184.

¹⁶ Ibid., para 184.

¹⁷ ICJ Rep., 1984, para 222.

3.2 หลักความเป็นธรรม (Equitable Principle)

3.2.1 ที่มาและเงื่อนไขของการใช้หลักความเป็นธรรม

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ข้อ 83
(1) บัญญัติว่า

“การกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งทะเลอยู่ตรงข้ามหรือประชิดกัน ให้กระทำโดยความตกลงบนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ ตามที่อ้างถึงในข้อ 38 แห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุผลที่เป็นธรรม”

3.2.2 บทบาทของหลักความเป็นธรรมในทางกฎหมายระหว่างประเทศ และในการกำหนดเขตแดนทางทะเล

ในทางปฏิบัติระหว่างประเทศ มีการปฏิบัติที่สำคัญสองประการซึ่งสนับสนุนความสำคัญที่กำลังเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ของหลักความเป็นธรรม คือคำตัดสินของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเร็วๆ นี้ ในเรื่องการกำหนดเขตไหล่ทวีปได้มีแนวโน้มที่จะเน้นย้ำความสำคัญของการใช้ “หลักความเป็นธรรม” ซึ่งกำหนดว่า “สภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง” ของแต่ละกรณีต้องถูกนำมาคำนึงถึง โดยคำนึงถึงปัจจัยทางสังคม - เศรษฐกิจ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางประวัติศาสตร์ (socio - economic, geographical and historical factors) ในคดี North Sea Continental Shelf , Anglo - French Continental Shelf , Tunisia - Libya Continental Shelf , Gulf of Maine , Guinea - Guinea Bissau Maritime Boundary Delimitation และคดี Libya - Malta Continental Shelf ประการที่สอง มีแนวโน้มในขอบเขตของการจัดการทรัพยากรที่จะเน้นความสำคัญของการใช้ประโยชน์ที่เป็นธรรม การกำหนดเขตแดนทางทะเลจะยังคงเป็นขอบเขตที่สำคัญซึ่งความเป็นธรรมถูกคาดหวังที่จะมีบทบาทที่สำคัญในหลายปีข้างหน้า

หลักความเป็นธรรมเริ่มมีบทบาทที่สำคัญในคำประกาศอ้างสิทธิเหนือไหล่ทวีปของสหรัฐอเมริกาโดยประธานาธิบดีทรูแมน เมื่อวันที่ 28 กันยายน ค.ศ.1945 ที่มีหลักว่า ในกรณีที่ไหล่ทวีปแผ่ขยายไปยังฝั่งทะเลของอีกรัฐหนึ่ง หรือเป็นการใช้ไหล่ทวีปร่วมกันกับรัฐที่อยู่ประชิดกับสหรัฐอเมริกา เขตไหล่ทวีปจะถูกกำหนดโดยสหรัฐอเมริกาและรัฐที่เกี่ยวข้องโดยสอดคล้อง

คล้องกับหลักความเป็นธรรม คำประกาศนี้ถือเป็นการกระทำฝ่ายเดียว (unilateral act) ซึ่งสหรัฐอเมริกา มีพันธะทางกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับคำประกาศนี้ ต่อมาหลักความเป็นธรรมก็ถูกนำมาบัญญัติไว้ในข้อ 83 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และศาลยุติธรรมระหว่างประเทศรวมทั้งศาล อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก็ได้นำเอาไปใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐ โดยมีหลักที่สำคัญว่าการกำหนดเขตต้องถูกทำให้เป็นผลโดยสอดคล้องกับหลักความเป็นธรรม และคำนึงถึงสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

หลักความเป็นธรรมให้ความสำคัญต่อผลที่ได้รับมากกว่าวิธีการที่จะให้บรรลุผลเช่นนั้น ซึ่งมีเป้าหมายคือผลที่เป็นธรรม ดังนั้นรัฐคู่กรณีและศาลจึงมีอิสระที่จะใช้วิธีใดก็ได้ในการกำหนดเขตโดยหลักความเป็นธรรม แต่ผลที่ได้จะต้องเป็นธรรม

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี North Sea Continental Shelf ได้กล่าวไว้ว่า

“ความเป็นธรรมไม่ได้หมายถึงความเท่าเทียมกันเสมอไป (equality) จึงไม่ใช่ประเด็นการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติอย่างสมบูรณ์ และความเป็นธรรมไม่ใช่เรื่องที่ทำให้รัฐที่ไม่มีชายฝั่งทะเลสามารถมีไหล่ทวีปเป็นของตนเองได้ และไม่ใช่ว่าการสร้างความเสมอภาคให้ระหว่างรัฐที่มีเส้นชายฝั่งยาวกับรัฐที่มีเส้นชายฝั่งสั้น และไม่ใช่ว่าความไม่เท่าเทียมกันทางธรรมชาติเช่นนี้ที่ความเป็นธรรมอาจแก้ไข”¹⁸

3.2.2.1 ความเป็นธรรม (equity) และ ex aequo et bono

การที่ศาลตัดสินคดีโดย ex aequo et bono คือการตัดสินคดีตามความยุติธรรมและสุจริต (In Justice and Good Faith) ตามข้อ 38 (2) แห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ศาลจะต้องได้รับความยินยอมจากคู่กรณีเสียก่อน โดยไม่ต้องใช้กฎเกณฑ์ของกฎหมาย (rules of law) ส่วนหลัก equity ซึ่งเป็นหลักกฎหมายทั่วไปอย่างหนึ่งในระบบ Common Law นั้น ศาลนำมาใช้ในการตัดสินคดีโดยไม่ต้องให้คู่กรณียินยอม แต่จะต้องใช้กฎเกณฑ์ของกฎหมาย (rules of law) ในการตัดสิน ทั้งสองคำนี้มีต้นเหตุและความหมายต่างกัน แต่ผลที่ได้รับอาจตรงกัน

¹⁸ICJ Rep., 1969, para 91.

3.2.2.2 ความเป็นธรรมในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย (Equity as part of the law)

การกำหนดโดยทั่วไปในส่วนของความเป็นธรรมในกฎหมายระหว่างประเทศปรากฏในคดี North Sea Continental Shelf 1969 ที่ว่า

“ศาลพิจารณาถึงกฎเกณฑ์ของความเป็นธรรม หลักเกณฑ์ทางกฎหมายของกฎเกณฑ์นั้นในกรณีเฉพาะของการกำหนดเขตไหล่ทวีระหว่างรัฐที่อยู่ประชิดกันได้ ถูกกล่าวแล้ว กฎเกณฑ์วางอยู่บนหลักเกณฑ์ที่กว้างกว่า การให้เหตุผลของศาลยุติธรรม โดยคำนึงถึง คำตัดสินต้องยุติธรรมและเป็นธรรม ให้เหตุผลอยู่ในกฎเกณฑ์ และเป็นกฎเกณฑ์ของกฎหมายที่แน่นอนสำหรับการใช้หลักที่เป็นธรรม”¹⁹

ความคิดทางกฎหมายพื้นฐานซึ่งจากจุดเริ่มต้นได้แสดงให้เห็นความเชื่อมั่นว่ามีพันธะกรณีตามกฎหมาย (opinio juris) ในเรื่องราวของการกำหนดเขต คือความตกลงว่าด้วยการกำหนดเขตต้องถูกทำโดยสอดคล้องกับหลักที่เป็นธรรม²⁰

ในคดี Tunisia - Libya 1982 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศพิจารณาว่าศาลถูกผูกมัดที่จะใช้หลักความเป็นธรรม ในการกล่าวถึงความคิดของความเป็นธรรม ดังต่อไปนี้

“ความเป็นธรรมในฐานะความคิดทางกฎหมายเป็นการเกิดขึ้นมาโดยตรงของความคิดของความยุติธรรม งานของศาลโดยการนิยามคือเพื่อบริหารความยุติธรรม ถูกผูกมัดที่จะใช้มัน ในเรื่องราวของระบบกฎหมาย คำว่า“ความเป็นธรรม”(equity) ถูกใช้ในการกำหนดแนวคิดทางกฎหมายหลายประการ บ่อยๆที่มันถูกเปรียบเทียบกับกฎเกณฑ์ที่ไม่ยืดหยุ่นของกฎหมายที่ใช้อยู่ ความเคร่งครัดที่ต้องถูกบรรเทาลงเพื่อที่จะให้เกิดความยุติธรรม ความคิดทางกฎหมายของความเป็นธรรมเป็นหลักทั่วไปใช้ได้โดยตรงในฐานะกฎหมาย ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อใช้กฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ ศาลอาจเลือกกระหน่ำการแปลความหมายของกฎหมายที่อาจเป็นไปได้หลายประการอันหนึ่งซึ่งปรากฏเนื่องมาจากสภาพการณ์ของกรณีว่าใกล้ชิดที่สุดต่อความต้องการของความยุติธรรม การใช้หลักที่เป็นธรรมต้องถูกแยกจากคำตัดสิน ex aequo et

¹⁹ Ibid., para 88.

²⁰ Ibid., para 85.

bono ศาลสามารถมีคำตัดสินเช่นนั้นเพียงแค่นั่นเองที่รัฐคู่กรณีตกลง (ข้อ 38 (2) ของธรรมนูญศาล) ศาลเป็นอิสระจากการใช้ที่เคร่งครัดของกฎเกณฑ์ทางกฎหมายเพื่อที่จะนำมาซึ่งการระบับข้อพิพาทที่เหมาะสม งานของศาลในคดีนี้แตกต่างที่เดียว ศาลถูกผูกมัดในการใช้หลักความเป็นธรรมในฐานะส่วนหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ (as part of international law) และในการชั่งน้ำหนักข้อพิจารณาที่หลากหลายซึ่งศาลเห็นว่าเกี่ยวข้องเพื่อที่จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นธรรม ขณะที่มันชัดเจนว่าไม่มีกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดคงอยู่ในส่วนน้ำหนักที่แน่นอนที่จะถูกให้ความสำคัญแก่แต่ละส่วนในกรณี มันไม่ใช่การใช้ดุลยพินิจหรือการประนีประนอมหรือการใช้ความยุติธรรมที่ถูกแบ่งแยก"²¹

ความเป็นธรรมหรือ equity นั้น เป็นกฎหมายซึ่งศาลพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ มิใช่ใช้ดุลยพินิจซึ่งอาจจะไปตามอำเภอใจ (arbitrary) และเป็นอัตวิสัย (subjective)

3.2.2.3 ความเป็นธรรมในฐานะวิธีดัดแปลงแก้ไขหรือเป็นส่วนประกอบของกฎหมาย (Equity as corrective or constitutive of law)

ในคดี Tunisia - Libya 1982 , Judge Gros ได้มีความเห็นแย้งว่า" ในทางที่ศาลได้ค้นหาการกำหนดเขตที่เป็นธรรม ชัดแย้งกับความคิดของบทบาทของความเป็นธรรม ในการกำหนดเขตไหล่ทวีปที่ถูกนำมาใช้โดยศาลในคำพิพากษาปี ค.ศ.1969"²² และกล่าวว่า "ความเป็นธรรมไม่ใช่ประเภทของความเห็นที่เป็นอิสระและเป็นนามธรรมที่แทนที่กฎหมาย"²³ หน้าที่ของความเป็นธรรมดังที่ถูกพิจารณาในคำพิพากษาปี ค.ศ.1969 เป็นการแก้ไขให้ถูกต้องที่สำคัญมากกว่าการเป็นส่วนประกอบ

ส่วน Judge Jimenez de Arechaga ในคดี Tunisia - Libya 1982 ได้กล่าวว่า "ความเป็นธรรมต้องถูกมุ่งหมายในฐานะดุลยพินิจหรืออิทธิพลที่พอสมควรที่ถูกเสริมต่อความแข็งของกฎหมายที่ถูกกำหนด มันประกอบด้วยแก้ไขให้ถูกต้องของกฎเกณฑ์ทั่วไปเมื่อกฎเกณฑ์นั้นมีความยากลำบากในกรณีให้เห็นชัดและก่อให้เกิดผลลัพธ์ซึ่งรู้สึกว่าเป็นธรรม"

²¹ ICJ Rep., 1982, para 71.

²² ICJ Rep., 1982, p.148, para 9.

²³ Ibid., p.153, para 19.

24 และมีทัศนคติต่อบทบาทของความเป็นธรรมเกี่ยวกับการกำหนดเขตทางทะเลคือ "เพื่อที่จะใช้วิธีความเป็นธรรม เพื่อเล็งเห็นและชั่งน้ำหนักสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องของกรณี เพื่อที่จะให้ความยุติธรรม ไม่ใช่โดยผ่านการใช้ที่เคร่งครัดของกฎเกณฑ์และหลักทั่วไปและของความคิดทางกฎหมายที่เป็นทางการ แต่โดยผ่านการดัดแปลงและการปรับปรุงหลัก กฎเกณฑ์และความคิดเช่นนั้นต่อข้อเท็จจริง ความเป็นจริงและสภาวะการณ์ของแต่ละกรณี"

คำพิพากษาขององค์คณะย่อยในคดี Gulf of Maine ได้กำหนดสิ่งที่ศาลคำนึงถึงในฐานะบรรทัดฐานที่สำคัญ (fundamental norm) ที่ถูกก่อตั้งโดยกฎหมายจารีตประเพณีในขอบเขตนี้ และสิ่งนี้มีส่วนที่ว่าการกำหนดเขตต้องบรรลุผลลัพธ์ที่เป็นธรรม²⁵

ด้วยเหตุนี้ ในขอบเขตของการกำหนดเขตทางทะเล ความคิดใดๆ ของความเป็นธรรมในฐานะกลไกที่เป็นการแก้ไขให้ถูกต้องได้มีแนวโน้มที่จะเลื่อนไปในด้านของความคิดของหลักความเป็นธรรมในฐานะกฎเกณฑ์ของกฎหมายที่ยืดหยุ่นได้เป็นพิเศษ

3.2.3 ข้อพิจารณาถึงสภาวะการณ์หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกรณี

ในคดี North Sea Continental Shelf 1969 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้อธิบายกฎเกณฑ์และหลักพื้นฐานที่ต้องถูกนำมาใช้ :

- (1) การกำหนดเขตต้องถูกทำให้เป็นผลโดยความตกลงโดยสอดคล้องกับหลักความเป็นธรรม (equitable principle) , และคำนึงถึงสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง (relevant circumstances) ทั้งหมด, ในทางที่เหลือไว้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้แก่แต่ละรัฐคู่กรณี ในส่วนเหล่านั้นทั้งหมดของไหล่ทวีปซึ่งประกอบเป็นแนวทอดยาวตามธรรมชาติของดินแดนแผ่นดินไปในและภายใต้ทะเล, โดยปราศจากการล่วงล้ำบนแนวทอดยาวตามธรรมชาติของดินแดนแผ่นดินของรัฐหนึ่ง²⁶

²⁴ Ibid., p.105, para 19.

²⁵ ICJ Rep., 1984, para 112.

²⁶ ICJ Rep., 1969, para 101

ในคดี Tunisia - Libya 1982 ศาลได้ตัดสินว่า ... (1) การกำหนดเขตต้องถูกทำให้เป็นผลโดยสอดคล้องกับหลักความเป็นธรรม และคำนึงถึงสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด²⁷

ส่วนในคดี Libya - Malta 1985 ศาลก็ได้ตัดสินว่า ... (1) การกำหนดเขตต้องถูกทำให้เป็นผลโดยสอดคล้องกับหลักความเป็นธรรม และคำนึงถึงสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อที่จะบรรลุผลลัพธ์ที่เป็นธรรม²⁸

ต่อไปนี้จะได้พิจารณาว่าสิ่งเหล่านี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่าเป็นหรือไม่เป็นสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยดูถึงข้อกล่าวอ้างของรัฐคู่กรณีด้วย

3.2.3.1 ลักษณะแนวทอดยาวตามธรรมชาติ, ธรณีวิทยา และธรณี ลักษณะฐาน (Natural Prolongation, Geology and Geomorphology)

มีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างแนวทอดยาวตามธรรมชาติในฐานะบ่อเกิดของสิทธิในไหล่ทวีป และในฐานะวิธีการกำหนดเขตไหล่ทวีป แนวทอดยาวตามธรรมชาติมีความเกี่ยวข้องในฐานะบ่อเกิดของสิทธิไม่ได้หมายความว่ามันต้องมีความเกี่ยวข้องในฐานะวิธีการกำหนดเขตไหล่ทวีป แนวทอดยาวตามธรรมชาติมีบทบาทต่อแนวคิดเกี่ยวกับไหล่ทวีป คำประกาศของประธานาธิบดีทูแมนแม็ไม่ได้อ้างถึงแนวทอดยาวตามธรรมชาติ แต่ถูกวางบนทัศนะที่ว่าบริเวณนอกชายฝั่งเป็นความต่อเนื่องของดินแดน ต่อมาคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี North Sea Continental Shelf 1969 ได้วางหลักว่า การกำหนดเขตต้องทำให้เป็นผลโดยความตกลงที่สอดคล้องกับหลักความเป็นธรรม และคำนึงถึงสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ในทางที่เหลือมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้แก่แต่ละรัฐคู่กรณีในส่วนเหล่านั้นทั้งหมดของไหล่ทวีป ซึ่งประกอบเป็นแนวทอดยาวตามธรรมชาติของดินแดนแผ่นดินไปนและภายใต้ทะเล โดยปราศจากการล่วงล้ำบนแนวทอดยาวตามธรรมชาติของดินแดนแผ่นดินของอีกรัฐหนึ่ง²⁹ คดี North Sea ยังได้รับรองว่าแนวทอดยาวตามธรรมชาติมีบทบาทในฐานะหลักเกณฑ์ของสิทธิในเขตอำนาจของไหล่ทวีปที่ว่า สิทธิของรัฐชายฝั่งในบริเวณไหล่ทวีปซึ่งประกอบเป็นแนวทอด

²⁷ ICJ Rep., 1982, para 133

²⁸ ICJ Rep., 1985 para 79

²⁹ ICJ Rep., 1969, para 101 C (1).

ยาวตามธรรมชาติของดินแดนแผ่นดินของรัฐไปในและภายใต้ทะเลเป็นสิทธิตามธรรมชาติและมีมาแต่ดั้งเดิม (ipso facto and ab initio)³⁰

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 คำนี้ถึงแนวทอดยาวตามธรรมชาติในฐานะบ่อเกิดของสิทธิ แต่ไม่ใช่ในฐานะข้อพิจารณาโดยตรงภายในกระบวนการกำหนดเขต คำพิพากษาในคดี Libya - Malta ไม่ได้พิจารณาว่าเป็นหลักเกณฑ์ของสิทธิในบริเวณไหล่ทวีปที่ตั้งอยู่ภายใน 200 ไมล์จากชายฝั่ง และด้วยเหตุนี้คิดว่ามันไม่มีบทบาทในกระบวนการกำหนดเขต³¹

แนวทอดยาวตามธรรมชาติถูกมองว่ามีหน้าที่หลายประการ ในคดี Tunisia - Libya รัฐคู่กรณีทั้งสองคิดว่าการกำหนดสิ่งที่ประกอบเป็นแนวทอดยาวตามธรรมชาติเช่นนั้นจะก่อให้เกิดการกำหนดเขตที่เป็นธรรม³² ในคดี Gulf of Maine สหรัฐอเมริกาได้กล่าวว่าแนวทอดยาวตามธรรมชาติเป็นหลักการกำหนดเขตที่เป็นธรรมซึ่งเป็นการเหมาะสม และคานาดาได้แยกแยะว่าความเป็นเอกภาพและความต่อเนื่องที่สำคัญของไหล่ทวีปเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง³³ ในคดี Libya - Malta ลิเบียได้อ้างว่า หลักเกณฑ์สำหรับการกำหนดเขตในคดีนี้สามารถได้มาจากหลักแนวทอดยาวตามธรรมชาติ³⁴ และศาลได้กล่าวว่าแนวทอดยาวตามธรรมชาติ ซึ่งแม้ว่าจุดกำเนิดทางกายภาพของมันตลอดระยะเวลายาวนานได้ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และแนวคิดทางกฎหมายบางส่วนถูกกำหนดโดยระยะทางจากชายฝั่ง แนวคิดของแนวทอดยาวตามธรรมชาติและระยะทางไม่ขัดกันแต่เป็นส่วนประกอบ และยังคงเป็นส่วนที่สำคัญในแนวคิดทางกฎหมายของไหล่ทวีป³⁵

ยังมีความสับสนที่ว่าแนวทอดยาวตามธรรมชาติอาจถูกขัดขวางโดยปัจจัยทางธรณีวิทยาหรือโดยปัจจัยทางธรณีสัณฐาน (geological or geomorphological factors) ในคดี North Sea ศาลได้กล่าวว่ามันอาจเป็นประโยชน์ที่จะพิจารณาธรณีวิทยาของไหล่ทวีปเพื่อที่จะดูว่าทิศทางถูกกำหนดโดยลักษณะของรูปร่างที่แน่นอนหรือไม่ ควรมีอิทธิพลต่อการ

³⁰ Ibid., para 19.

³¹ ICJ Rep., 1985, para 39.

³² ICJ Rep., 1982, para 44.

³³ ICJ Rep., 1984, US Reply, p. 165 and Canadian Reply, para 375 B .2 (a).

³⁴ ICJ Rep., 1985, Libyan Reply, p.101.

³⁵ Ibid., para 34.

กำหนดเขตเพราะในตำแหน่งที่แน่นอนพวกมันชี้ถึงความคิดเรื่องความต่อเนื่องของไหล่ทวีปของรัฐซึ่งดินแดนทอดยาวออกมา³⁶ สิ่งนี้อ้างถึงธรณีวิทยาไม่ใช่ในฐานะสิ่งที่กำหนดแนวทอดยาวตามธรรมชาติแต่ในฐานะปัจจัยสำหรับการกำหนดเขตในไหล่ทวีปร่วมกัน

ธรณีสัณฐาน (geomorphology) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปร่างและลักษณะของพื้นดินท้องทะเล ลักษณะทางธรณีสัณฐานอย่างเช่นแอ่ง (troughs) และ ที่ลุ่มหรือบ่อ (depressions) สามารถเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง³⁷ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้กล่าวว่ารูปร่างลักษณะทางธรณีสัณฐานที่แน่นอนของพื้นดินท้องทะเล ซึ่งไม่เท่ากับเป็นการขีดขวางแนวทอดยาวตามธรรมชาติของรัฐคู่กรณีในส่วนแนวทอดยาวตามธรรมชาติของอีกรัฐหนึ่ง อาจถูกนำมาคำนึงถึงในการกำหนดเขต³⁸ ปัจจัยทางธรณีสัณฐานมีความเกี่ยวข้องเล็กน้อยในการสนับสนุนวิธีในทางปฏิบัติที่เหมาะสม มันจะไม่ได้รับการปฏิบัติในฐานะสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องที่กระทบกระเทือนต่อการใช้เส้นมัธยะ ดังนั้น จึงมีบทบาทเพียงเล็กน้อยในกระบวนการกำหนดเขต

ธรณีวิทยา (geology) นั้น เป็นวิชาที่ว่าด้วยส่วนประกอบและโครงสร้างของพื้นดินท้องทะเล เช่น ไหล่ทวีป แม้ว่าธรณีวิทยามีบทบาทที่สำคัญในการสร้างหลักเกณฑ์ทางกฎหมายในเรื่องเขตอำนาจในไหล่ทวีป แต่มีส่วนเล็กน้อยในการกำหนดเขต ความต่อเนื่องทางธรณีวิทยาเป็นสิ่งจำเป็นของกระบวนการ แต่หลักฐานสำหรับการพิสูจน์แนวทอดยาวตามธรรมชาติที่แยกกันมีแนวโน้มที่จะถูกค้นหาในทางธรณีสัณฐานมากกว่าทางธรณีวิทยาของภูมิภาค

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศไม่ได้อธิบายถึงความแตกต่างที่ตรงกันระหว่างภูมิศาสตร์ (geography) ธรณีวิทยา (geology) และธรณีสัณฐาน (geomorphology) และเห็นว่าถ้อยคำเหล่านี้อาจสับเปลี่ยนกันได้³⁹

3.2.3.2 ความเป็นสัดส่วนของพื้นที่ไหล่ทวีปของรัฐคู่กรณีกับความยาวของชายฝั่งของรัฐ ซึ่งวัดโดยทิศทางทั่วไปของชายฝั่งรัฐนั้น (Proportionality)

³⁶ Ibid., para 95.

³⁷ ICJ Rep., 1982, paras 68, 80.

³⁸ Ibid., para 68.

³⁹ Arbitration Award, 1977, para 107.

ความเป็นสัดส่วนถูกพิจารณาว่าเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเขตในคดี North Sea Continental Shelf 1969 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศตัดสินว่าปัจจัยที่ต้องถูกคำนึงถึงคือส่วนของระดับที่สมเหตุสมผลของความเป็นสัดส่วนซึ่งการกำหนดเขตถูกทำให้เป็นผลตามหลักความเป็นธรรม ควรจะก่อให้เกิดระหว่างขอบเขตของไหล่ทวีปที่เป็นของรัฐที่เกี่ยวข้อง และความยาวของเส้นชายฝั่งตามลำดับของรัฐเหล่านั้น ซึ่งถูกวัดตามทิศทางทั่วไปของชายฝั่งรัฐนั้น เพื่อที่จะสร้างความสมดุลที่จำเป็นระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งตรงและรัฐที่มีชายฝั่งเว้าเข้าข้างใน (concave) หรือโค้งออกข้างนอก (convex) อย่างเด่นชัด หรือเพื่อที่จะลดความผิดปกติที่รุนแรงของเส้นชายฝั่งไปสู่สัดส่วนที่ถูกต้องกว่า ทางเลือกและการใช้วิธีทางเทคนิคที่เหมาะสมอาจเป็นเรื่องสำคัญสำหรับรัฐคู่กรณี วิธีหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในแนวทางของกระบวนการประกอบด้วยการลากเส้นฐานตรง ระหว่างจุดปลายสุดที่สุดชายฝั่ง หรือบางกรณีอาจมีหลายเส้น ในประการที่รัฐต้องการที่จะใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีระยะทางเท่ากันในการกำหนดเขต การสร้างเส้นฐานเส้นหนึ่งหรือมากกว่านั้นอาจเป็นประโยชน์ในการกำจัดหรือทำให้ความผิดปกติซึ่งอาจเป็นผลมาจากการใช้วิธีนั้น ลดน้อยลง⁴⁰

ในคดี Anglo - French 1977 ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเห็น ว่าความเป็นสัดส่วนต้องถูกใช้ในฐานะบรรทัดฐานหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการประเมินความเป็นธรรมของตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่แน่นอน ไม่ใช่ในฐานะหลักทั่วไปที่เป็นบ่อเกิดอิสระของสิทธิในบริเวณไหล่ทวีป⁴¹

ในคดี Tunisia - Libya 1982 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศตัดสินว่าในส่วนบริเวณพื้นดินท้องทะเล บริเวณไหล่ทวีปใต้แนวน้ำลงภายในบริเวณที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตที่เป็นของแต่ละรัฐดำเนินตามวิธีที่ถูกแสดงโดยศาลอยู่ในสัดส่วนโดยประมาณ : ลิเบีย 40 ; ตูนิเซีย 60 ผลลัพธ์นี้ โดยคำนึงถึงสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ดูเหมือนศาลบรรลุดูดี ประสงค์ของข้อทดสอบของความเป็นสัดส่วนในฐานะส่วนของความเป็นธรรม⁴²

ในคดี Gulf of Maine 1984 องค์คณะย่อยได้เน้นอย่างชัดเจนว่า ไม่มีทางใดมุ่งหมายที่จะสร้างบรรทัดฐานหรือวิธีการกำหนดเขตที่เป็นอิสระในตัวเองออกมาจากความคิดของความเป็นสัดส่วน แม้ว่ามันถูกจำกัดต่อส่วนของความยาวของเส้นชายฝั่ง อย่างไรก็ตาม

⁴⁰ ICJ Rep., 1969, para 98.

⁴¹ Arbitration Award, 1977, para 101.

⁴² ICJ Rep., 1982, para 131.

ตาม ศาลได้ยกสถานะของความเป็นสัดส่วนขึ้นเป็นเกณฑ์ที่เป็นเครื่องช่วย (auxiliary criterion) ของหลักความเป็นธรรม⁴³

ส่วนในคดี Libya - Malta 1985 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ตรวจสอบถึงความเป็นสัดส่วนในกระบวนการกำหนดเขต และได้อ้างถึงการใช้ความเป็นสัดส่วนในคดี Tunisia - Libya ในการกำหนดอัตราส่วนระหว่างความยาวของชายฝั่งและบริเวณไหล่ทวีปที่ถูกอ้างบนหลักเกณฑ์ของชายฝั่งเหล่านั้น การดำเนินการถูกใช้ตามลำพังในฐานะการพิสูจน์ความเป็นธรรมของผลลัพธ์ที่ถูกบรรลุโดยวิธีการอื่นๆ มันเป็นสิ่งหนึ่งที่จะใช้การคำนวณความเป็นสัดส่วนในการตรวจสอบผลลัพธ์ ข้อพิจารณาของความสามารถเปรียบเทียบได้ของความยาวของชายฝั่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการกำหนดเขตแดนที่เป็นธรรมบนหลักเกณฑ์ของเส้นมัธยะเริ่มแรก ข้อทดสอบระดับที่สมเหตุสมผลของความเป็นสัดส่วนสามารถใช้ในการตรวจสอบความเป็นธรรมของเส้นใด ๆ⁴⁴

3.2.3.3 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ในฐานะสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Geographical Factors)

ลักษณะพิเศษทางภูมิศาสตร์ของบริเวณเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการกำหนดเขต โดยองค์คณะย่อยได้กล่าวในคดี Gulf of Maine ว่ากฎหมายระหว่างประเทศถือว่าบรรทัดฐานความเป็นธรรมต้องถูกใช้ บรรทัดฐานซึ่งถูกกำหนดเกี่ยวข้องกับสิ่งที่อาจถูกเรียกว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ของบริเวณ⁴⁵

ในตอนแรก ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ถูกมองในฐานะสภาวะการณ์พิเศษ ต่อมาในฐานะสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ก่อให้เกิดวิธีการกำหนดเขตมากมาย สิ่งนี้ส่งเสริมความสำคัญของปัจจัยทางภูมิศาสตร์ภายในกระบวนการกำหนดเขต

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์มักจะมีอำนาจเหนือการกำหนดเขต วิธีเกือบจะทั้งหมดที่ถูกสนับสนุนเกิดจากภูมิศาสตร์ วิธีระยะทางเท่ากันตามปกติถูกคำนวณจากเส้นฐานที่ถูกลากจากชายฝั่ง เส้นตั้งฉากเป็นหน้าที่ตามปกติของทิศทางของชายฝั่งโดยทั่วไป มีเพียงไม่กี่

⁴³ ICJ Rep., 1984, para 218.

⁴⁴ ICJ Rep., 1985, para 66.

⁴⁵ ICJ Rep., 1984, para 59.

วิธีที่ไม่เกี่ยวข้องในทางใดกับภูมิศาสตร์ทางกายภาพ เกือบทุกวิธีขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และสภาพการณ์พิเศษเป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่

ในคดี Anglo - French ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้กล่าว ว่าความเหมาะสมของลักษณะที่เป็นธรรมชาติของวิธีการกำหนดเขตมักจะเป็นหน้าที่ของ ตำแหน่ง ทางภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ⁴⁶ และศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี North Sea Continental Shelf ได้กล่าวว่าสภาพการณ์ทางภูมิศาสตร์ที่แน่นอนอาจทำให้วิธีระยะทางเท่ากัน หรือวิธีทางเรขาคณิตอื่นใดที่อาศัยภูมิศาสตร์ให้ผลที่ไม่เป็นธรรม⁴⁷

คดีทั้งหมดอาศัยกรอบทางภูมิศาสตร์ทั่วไปในการแสดงความใช้ได้ หรือความใช้ไม่ได้ของวิธีการเฉพาะ ในคดี North Sea ศาลได้กล่าวว่ามีสามรัฐซึ่งเส้นชายฝั่งทะเล เนื้ออาจเปรียบเทียบได้ในความยาวและได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันโดยธรรมชาติ ยกเว้นรูปร่างของชายฝั่งรัฐหนึ่งปฏิเสธต่อการใช้วิธีระยะทางเท่ากันว่าไม่เป็นธรรม⁴⁸ ในคดี Anglo - French ปัจจัยที่แน่นอนคือเส้นชายฝั่งของแผ่นดินใหญ่ที่พาดผ่านเกาะ Channel เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมกันโดยประมาณ⁴⁹ ในคดี Tunisia - Libya สภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องรวมถึงรูปร่าง ลักษณะทั่วไปของชายฝั่งของรัฐคูเกรณี และโดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดในทิศทางของ เส้นชายฝั่งของตูนิเซีย⁵⁰ องค์คณะย่อยในคดี Gulf of Maine ได้กล่าวว่าบรรทัดฐานที่ได้มาจาก ภูมิศาสตร์ต้องคำนึงถึง⁵¹ คำพิพากษาในคดี Libya - Malta ได้กล่าวว่า สภาพการณ์และปัจจัยที่ ต้องคำนึงถึงคือ...(1) รูปร่างลักษณะทั่วไปของชายฝั่งของรัฐคูเกรณี ความอยู่ตรงข้ามกัน และ ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันภายในสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ทั่วไป⁵²

ข้อพิจารณาที่สำคัญคือ บริเวณที่เกี่ยวข้อง (relevant area) ซึ่ง ประกอบด้วยส่วนที่แตกต่างกัน 3 ส่วนคือ บริเวณในการกำหนดเขต (the area for delimitation) ชายฝั่งที่เกี่ยวข้อง (the relevant coasts) และโครงร่างที่เกี่ยวข้อง (the relevant framework)

⁴⁶ Arbitration Award, 1977, para 84.

⁴⁷ ICJ Rep. 1969, paras 89, 90.

⁴⁸ Ibid., para 91.

⁴⁹ Arbitration Award, 1977, para 181.

⁵⁰ ICJ Rep., 1982, para 133 (B) (2).

⁵¹ ICJ Rep., 1984, para 195.

⁵² ICJ Rep., 1985, para 79 (B).

บางบริเวณเท่านั้นที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเขต ยกตัวอย่างในคดี Anglo - French บริเวณระหว่างเกาะ Channel และแผ่นดินใหญ่ของฝรั่งเศสไม่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของศาล⁵³ และในคดี Libya - Malta บริเวณที่เส้นกำหนดเขตถูกลากถูกจำกัดโดยการอ้างสิทธิของอิตาลี⁵⁴

ในคดี Anglo - French , Gulf of Maine , และ Tunisia - Libya บริเวณอาจถูกแบ่งเป็นส่วนๆ และโครงร่างทางภูมิศาสตร์ทั่วไปของแต่ละส่วนถูกประเมินและใช้ใน ฐานะวิธีการในทางปฏิบัติที่เหมาะสม

ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากภูมิศาสตร์ได้แก่ความยาวของชายฝั่ง ซึ่งสามารถมีอิทธิพลต่อทางเลือกของวิธีการกำหนดเขต ในคดี North Sea ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ กล่าวว่ามิสามารัฐซึ่งเส้นชายฝั่งทะเลเหนือสามารถเปรียบเทียบได้ในความยาว⁵⁵ ในคดี Gulf of Maine องค์คณะย่อยได้กล่าวว่า อัตราส่วนระหว่างด้านหน้าของชายฝั่งของสหรัฐอเมริกาและคานาดา คือ 1.38 ต่อ 1 อาจเป็นการเหมาะสมที่จะย้ายเส้นมัธยะเพื่อแสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนนี้⁵⁶ ศาลในคดี Libya - Malta ได้พิสูจน์ความไม่เท่ากันในความยาวของชายฝั่งว่าเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เหตุผลต่อการปรับเส้นกำหนดเขต⁵⁷ ในส่วนระยะทางของการแผ่ขยายไปในทะเล เส้นเขตแดนที่ขยายไปในทะเลมากไปอาจไม่เป็นธรรมในผลลัพธ์⁵⁸ ในส่วนเรื่องของเส้นฐานและจุดฐาน ศาลไม่ถูกผูกมัดโดยทางเลือกของรัฐคู่กรณี และเป็นอิสระที่จะใช้เส้นฐานและจุดฐานที่เลือกเองเพื่อที่จะสะท้อนถึงตำแหน่งทางภูมิศาสตร์อย่างเพียงพอโดยสอดคล้องกับวิธีที่ศาลนำมาใช้เพื่อบรรลุผลที่เป็นธรรม

3.2.3.4 ปัจจัยจากภูมิศาสตร์การเมือง (Geo-Political) และผลประโยชน์ที่สมควรได้รับตามกฎหมาย (Legitimate Interests)

ลักษณะทางการเมืองอาจมีส่วนสนับสนุนต่อการกำหนดเขตใน ฐานะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดเขตในบางกรณีเป็นผลของภูมิศาสตร์การเมือง เขตแดน

⁵³ Arbitration Award, 1977, paras 13-21.

⁵⁴ ICJ Rep., 1985, paras 21-23.

⁵⁵ ICJ Rep., 1969, para 91.

⁵⁶ ICJ Rep., 1984, para 222.

⁵⁷ ICJ Rep., 1985, paras 73, 78, 79 B (2).

⁵⁸ Arbitration Award, 1977, para 242.

ของสองรัฐหรือมากกว่าต้องบรรจบกันที่ชายฝั่งหรือชายฝั่งของรัฐตั้งอยู่ในความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและก่อให้เกิดบริเวณที่ทับซ้อนกันที่อาจเป็นไปได้ การดำเนินการกำหนดเขตทั้งหมดเป็นหน้าที่ของภูมิศาสตร์การเมือง ซึ่งถูกอ้างว่าปัจจัยหลายประการของภูมิศาสตร์การเมืองเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องภายในกระบวนการกำหนดเขต ได้แก่ ตำแหน่งเขตแดนทางบก ในคดี North Sea มันทันถูกรับรองว่าลักษณะรูปร่างทั่วไปของชายฝั่งของรัฐคู่กรณีเป็นปัจจัยที่ต้องนำมาคำนึงถึง⁵⁹ ส่วนคดี Tunisia - Libya ถือว่าเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องคือ ตำแหน่งของเขตแดนแผ่นดินหรือตำแหน่งของการติดกันกับเส้นชายฝั่ง⁶⁰ องค์คณะย่อยในคดี Gulf of Maine ได้ปฏิเสธที่จะให้ความสำคัญใดๆ ต่อภูมิศาสตร์การเมืองในการเลือกวิธีการกำหนดเขต ได้กล่าวว่าภูมิศาสตร์การเมืองถูกใช้ตามลำพังสำหรับความมุ่งหมายของการสังเกตตำแหน่งภายในบริเวณที่พิพาทของจุดปลายทางเขตแดนระหว่างประเทศ⁶¹

ส่วนเรื่องขนาดของแผ่นดินใหญ่ ในคดี Tunisia - Libya , Judge Oda เห็นว่าประเด็นเกี่ยวกับพื้นแผ่นดินหลังฝั่งทะเล (hinterland) ของรัฐคู่กรณีไม่เกี่ยวข้อง⁶² เช่นเดียวกับคดี Libya - Malta ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ปฏิเสธว่าแผ่นดินใหญ่ไม่ใช่สภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง⁶³

ตามปกติสถานะทางการเมืองไม่มีความเกี่ยวข้องต่อประเด็นการกำหนดเขต แต่มีการอ้างข้อยกเว้น ในคดี Anglo - French สถานะทางการเมืองของเกาะ Channel เป็นส่วนหนึ่งในคำตัดสิน มันทันถูกรับรองว่าศาลต้องปฏิบัติตามต่อเกาะ Channel เพียงแค่ในฐานะเกาะของสหราชอาณาจักร ไม่ใช่ในฐานะรัฐกึ่งอิสระที่มีสิทธิในไหล่ทวีปของตนเอง⁶⁴ ศาลยอมรับปัจจัยทางการเมืองที่ถูกอ้างโดยสหราชอาณาจักรในฐานะข้อพิจารณาที่เป็นธรรมให้นำหนักที่แน่นอนต่อเกาะ⁶⁵ สถานะทางการเมืองของเกาะเหล่านี้และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์เป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องกระทบกระเทือนต่อการกำหนดเขต แต่จะไม่เกี่ยวข้องในทุกสถานการณ์

⁵⁹ ICJ Rep., 1969, para 101 D (1).

⁶⁰ ICJ Rep., 1982, paras 81, 133 B (4).

⁶¹ ICJ Rep., 1984, para 42.

⁶² ICJ Rep., 1982, Dissent of Judge Oda ,para 158.

⁶³ ICJ Rep., 1985, para 49.

⁶⁴ Arbitration Award, 1977, para 185.

⁶⁵ Ibid., para 198.

ในคดี Libya - Malta มอลต้าได้อ้างว่าสถานะที่เป็นกลางของตนมีความสำคัญ ลิเบียได้ตอบว่าในฐานะรัฐที่เป็นกลาง ลิเบียชื่นชมและสนับสนุนนโยบายที่เป็นกลางของมอลต้า แต่ไม่เห็นด้วยที่ว่ามันมีความสำคัญทางกฎหมายใดๆ เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตนี้ อย่างไรก็ตามไม่มีหลักฐานที่จะพิสูจน์ที่ชนะที่ว่าเรื่องราวทางการเมืองของความเป็นกลางมีการสนับสนุนใดๆ ต่อการกำหนดเขต

3.2.3.5 ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของรัฐ (Defence and Security Interests)

ในคดี Anglo - French ข้อพิพาทด้านความมั่นคงถูกอ้างโดยฝรั่งเศส สหราชอาณาจักรคัดค้านว่าข้อพิพาทเหล่านี้อาจถูกอ้างในส่วนใหญ่ที่ต่อเนื่องระหว่างแผ่นดินใหญ่ของสหราชอาณาจักรและเกาะ Channel สำหรับการป้องกันซึ่งสหราชอาณาจักรรับผิดชอบ⁶⁶

ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเห็นด้วยว่าผลประโยชน์ด้านการป้องกันและความมั่นคงเป็นส่วนหนึ่งในกรอบทางกฎหมาย⁶⁷ พวกมันไม่อาจถูกตัดสินว่ามีอิทธิพลที่แน่นอน อาจสนับสนุนและเสริมข้อสรุปใดๆ ที่มีอยู่แล้ว แต่ไม่อาจเป็นไปในทางปฏิเสธ⁶⁸ และศาลคิดว่าปัจจัยเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะแสดงผลประโยชน์ที่มีสูงสุดของฝรั่งเศสในบริเวณทางใต้ของช่องแคบอังกฤษ⁶⁹

ศาลได้กำหนด 2 ประเด็นคือ ผลประโยชน์ด้านการป้องกันและความมั่นคงอาจเป็นสภาวะการณ์พิเศษ และพวกมันได้สนับสนุนความคิดผลประโยชน์ที่มีสูงสุด

ในคดี Gulf of Maine สหรัฐได้อ้างว่ามีผลประโยชน์ด้านการป้องกันที่สำคัญในบริเวณ เป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง คานาดาปฏิเสธว่าไม่เกี่ยวข้องต่อการกำหนดเขตโดยหลักการ และได้เถียงว่าความเกี่ยวข้องของข้อพิพาทด้านการป้องกันถูกปฏิเสธโดยศาลใน

⁶⁶ Arbitration Award, 1977, para 175.

⁶⁷ Ibid., para 188.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ibid.

คดี Anglo - French ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศสรุปว่าระดับของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันไม่สามารถนำมาคำนึงถึงในฐานะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง⁷⁰

ในคดี Libya - Malta ลิเบียได้กล่าวว่าความมั่นคงเป็นความเกี่ยวข้องของรัฐคู่กรณีทั้งสองต่อกรณีนี้ และมอลต้าเห็นพ้องกับลิเบียในการพิสูจน์มั่นในกรณีนี้ แต่ลิเบียไม่ได้มีทัศนคติในแง่คิดเดียวกับมอลต้า ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศยอมรับว่าผลประโยชน์ด้านความมั่นคงเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าศาลจะคิดว่าการกำหนดเขตซึ่งจะเป็นผลลัพธ์จากการใช้คำพิพากษานี้ไม่ใกล้ชิดเท่าใดนักต่อชายฝั่งของรัฐใดรัฐหนึ่ง ในการก่อให้เกิดคำถามในเรื่องความมั่นคงในคดีนี้⁷¹

3.2.3.6 ผลประโยชน์ด้านการเดินเรือ (Navigational Interests)

การเดินเรือเป็นกิจกรรมที่กระทำบนผิวของน้ำ และไม่กระทบกระเทือนต่อพื้นดินท้องทะเล ปัจจัยด้านการเดินเรือมีประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับไหล่ทวีปใน 2 ด้านคือ

ประการแรก มีทัศนคติที่ไม่ควรมีการแทรกแซงต่อการเดินเรือในทะเลหลวง ความเกี่ยวข้องนี้ถูกพบในข้อ 5 (1) อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ที่ว่าการสำรวจไหล่ทวีปและการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติต้องไม่ก่อผลลัพธ์ในการแทรกแซงที่ไม่สมควรใดๆต่อการเดินเรือ และถูกพบในข้อ 78 (2) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ที่ว่า การใช้สิทธิของรัฐชายฝั่งเหนือไหล่ทวีปต้องไม่ละเมิดหรือก่อผลลัพธ์ในการแทรกแซงที่ไม่สมควรใดๆ ต่อการเดินเรือ

ประการที่สอง มีความเชื่อที่ว่าช่องทางที่ใช้เดินเรือได้โดยเฉพาะควรถูกนำมาคำนึงถึงในการกำหนดเขตใดๆ ในความหมายที่สองนี้ถูกพบว่ามีกรณีสนับสนุนโดยตรงมากกว่าในการกำหนดเขตไหล่ทวีป

⁷⁰ ICJ Rep., 1984, para 237.

⁷¹ ICJ Rep., 1985, para 51.

ในคดี North Sea Continental Shelf ,Judge Padilla Nervo ได้อ้างต่อความมีอยู่ของช่องทางเดินเรือว่าเป็นสถานการณ์พิเศษของลักษณะทางเทคนิคซึ่งถูกคำนึงถึงในฐานะสภาวะการณ์พิเศษ⁷²

ในคดี Anglo - French สิ่งที่ทำให้ความสนใจคือลักษณะพิเศษของช่องแคบ อังกฤษในฐานะเส้นทางที่สำคัญของการเดินเรือทางทะเลระหว่างประเทศใช้เป็นท่าเรือภายนอก - ดินแดนของรัฐคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง⁷³ สิ่งนี้อาจแสดงว่าที่ซึ่งเส้นทางเฉพาะมีความสำคัญพิเศษต่อฝ่ายหนึ่งอาจไม่เกี่ยวข้องต่ออีกฝ่ายหนึ่ง มันอาจเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องในคดีนี้มีการกล่าวถึงเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับผลประโยชน์ด้านการเดินเรือ

ในคดี Gulf of maine ให้ความสำคัญต่อบทบัญญัติด้านการช่วยเหลือในการเดินเรือมากกว่าผลประโยชน์ด้านการเดินเรือทั่วไป แม้ว่าคานาดาได้อ้างว่า Great Southern Channel มีความสำคัญด้านการเดินเรือมากกว่า Northeast Channel ผลประโยชน์ด้านการเดินเรือแสดงให้เห็นอย่างแท้จริงถึงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับมนุษย์ (human geography) การมีอยู่และตำแหน่งของประชากร ท่าเรือ เป็นต้น แต่องค์คณะย่อยได้ปฏิเสธความเกี่ยวข้องของปัจจัยเหล่านี้ในการกำหนดเขต⁷⁴

ในคดี Libya - Malta ลิเบียได้ชี้ว่าความเกี่ยวข้องบางประการอยู่ในข้อเท็จจริงที่ว่า การเดินเรือของมอลต้าส่วนใหญ่ผ่านไปทางเหนือของเกาะ แสดงว่าบริเวณที่ถูกโต้เถียงไม่ใช่บริเวณที่มอลต้ามีผลประโยชน์ที่สำคัญในการเดินเรือ ตรงกันข้ามกับของลิเบีย ลิเบียยังได้รวมการมีอยู่ของช่องทางเดินเรือว่าเป็นปัจจัยซึ่งอาจพิสูจน์ว่าเกี่ยวข้องแม้ว่าอาจจะเป็นบทบาทที่รองลงมา

3.2.3.7 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factors)

ในคดี Tunisia - Libya ตุ๋นเซียได้อ้างข้อพิจารณาทางเศรษฐกิจใน 2 ทาง คือ ประการแรกอ้างความยากจนในการไม่มีทรัพยากรธรรมชาติอย่างเช่นการเกษตรกรรม

⁷² Separate Opinion of Judge Padilla Nervo, ICJ Rep., 1969, p 93.

⁷³ Arbitration Award, 1977, para 188.

⁷⁴ ICJ Rep., 1984, para 232.

และแร่ธาตุ โดยเปรียบเทียบกับลิเบียที่มีมากมาย โดยเฉพาะความมั่งคั่งทางน้ำมันและก๊าซเช่นเดียวกับทรัพยากรทางการเกษตร ประการที่สองโดยชี้ว่าทรัพยากรทางการประมงที่ได้มาจากสิทธิทางประวัติศาสตร์และบริเวณน่านน้ำประวัติศาสตร์ที่ถูกอ้างต้องถูกคำนึงถึง⁷⁵ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่า ข้อพิจารณาทางเศรษฐกิจเหล่านี้ไม่สามารถนำมาคำนึงถึงสำหรับการกำหนดเขตบริเวณไหล่ทวีปที่เป็นของแต่ละรัฐคู่กรณี พวกมันเป็นปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง โดยเหตุที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ไปตามโชคชะตาหรือความหายนะของรัฐที่ไม่อาจทำนายได้แล้วแต่กรณี ประเทศอาจยากจนในวันนี้และกลายเป็นร่ำรวยในวันรุ่งขึ้นเนื่องมาจากผลลัพธ์ของเหตุการณ์อย่างเช่นการค้นพบทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีค่า ในส่วนการมีอยู่ของบ่อน้ำมันในบริเวณที่จะถูกกำหนดเขต มันอาจเป็นส่วนที่จะถูกคำนึงถึงในกระบวนการของการชั่งน้ำหนักปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อที่จะบรรลุผลลัพธ์ที่เป็นธรรม⁷⁶

ในคดี Gulf of Maine คานาดาได้อ้างความสำคัญของปัจจัยทางสังคม-เศรษฐกิจ (socio-economic factors) และองค์คณะย่อยในการดำเนินการกำหนดเขตควรมุ่งหมายที่จะหลีกเลี่ยงการทำอันตรายต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของศูนย์กลางของประชากรใน Nova Scotia การพัฒนาอาจเป็นไปได้ด้วยการสนับสนุนโดยผลิตผลการประมงของคานาดาบน Georges Bank โดยเฉพาะเมื่อ 15 ปีที่แล้ว⁷⁷ องค์คณะย่อยเห็นว่า กิจกรรมทางการประมงทางเศรษฐกิจไม่สามารถนำมาคำนึงถึงในฐานะสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้อง⁷⁸

ในคดี Libya - Malta มอลต้าอ้างว่าข้อพิจารณาที่อาจถูกคำนึงถึงรวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ ข้อพิจารณาที่เป็นธรรมที่เกี่ยวข้องถูกใช้ไม่ใช่เพื่อที่จะบังคับการกำหนดเขต แต่เพื่อที่จะช่วยเหลือต่อการกำหนดความเป็นธรรมของการกำหนดเขต รวมถึงการไม่มีทรัพยากรพลังงานบนเกาะมอลต้า ความต้องการในฐานะประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ และระดับของกิจกรรมทางการประมง อย่างไรก็ตามศาลไม่ได้พิจารณาว่าการกำหนดเขตควรได้รับอิทธิพลโดยฐานะทางเศรษฐกิจของสองรัฐ ในทางที่บริเวณไหล่ทวีปที่มีความร่ำรวยน้อยกว่าอาจเพิ่มขึ้นเพื่อที่จะชดเชยความด้อยกว่าในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ⁷⁹

⁷⁵ ICJ Rep., 1982, para 106.

⁷⁶ Ibid., para 107.

⁷⁷ ICJ Rep., 1984, para 234.

⁷⁸ Ibid., para 237.

⁷⁹ ICJ Rep., 1985, para 50.

3.2.3.8 ประเด็นเกี่ยวกับการมีอยู่ของทรัพยากรธรรมชาติ (the Presence of Natural Resources)

การมีอยู่ของทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่สำคัญของรัฐคู่กรณี ในคดี North Sea Continental Shelf ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศมีคำพิพากษาว่า ในแนวทางของการเจรจา ปัจจัยที่ถูกคำนึงถึงรวมถึง...(2) トラบเท่าที่รับรู้หรือทราบได้แล้ว ทรัพยากรธรรมชาติของบริเวณไหล่ทวีปที่เกี่ยวข้อง⁸⁰

ในคดี Tunisia - Libya ในระหว่างการพิจารณาด้วยวาจา ลิเบียได้ อ้างถึงการมีอยู่ของบริเวณที่มีปิโตรเลียมหรือบ่อน้ำมันภายในบริเวณที่เกี่ยวข้องในฐานะสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องที่สามารถเป็นไปได้⁸¹ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ปฏิเสธความเกี่ยวข้องของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่จะถูกนำมาคำนึงถึงในการกำหนดเขต และกล่าวว่าการมีอยู่ของบ่อน้ำมันในบริเวณที่จะถูกกำหนดเขต มันอาจเป็นส่วนที่จะถูกนำมาคำนึงถึงในกระบวนการของการชั่งน้ำหนักปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อที่จะบรรลุผลลัพธ์ที่เป็นธรรม⁸²

คำพิพากษาในคดี Libya - Malta เห็นพ้องกับคดี North Sea ที่ว่า ทรัพยากรธรรมชาติของไหล่ทวีปภายใต้การกำหนดเขต トラบเท่าที่รับรู้หรือทราบได้แล้วอาจ ประกอบเป็นสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการสมเหตุสมผลที่จะนำมาคำนึงถึงในการกำหนดเขต⁸³

3.2.3.9 การขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจที่มีอยู่ก่อน (Pre-existing Economic Dependence) : ข้อโต้เถียงในคดี Gulf of Maine Area 1984

ในคดี Gulf of Maine คานาดาได้อ้างการพึ่งพาและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ก่อน ซึ่งอาศัยการประมงในบริเวณที่พิพาทมากกว่าสหรัฐอเมริกา⁸⁴ และ

⁸⁰ ICJ Rep., 1969, para 101 (D).

⁸¹ ICJ Rep., 1982, para 77.

⁸² Ibid., para 107.

⁸³ ICJ Rep., 1985, para 50.

⁸⁴ Canadian Counter-Memorial, para 381, 354.

สภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องของบริเวณรวมถึงทรัพยากรที่เป็นที่รู้จักแล้วของบริเวณเขตแดน รูปแบบที่ถูกสร้างขึ้นของการใช้ประโยชน์ และนอกเหนือสิ่งอื่นใดระดับของการพึ่งพาทางเศรษฐกิจกับรูปแบบเหล่านี้⁸⁵ คานาดาอ้างถึงการประมงที่สำคัญใน Georges Bank และการพึ่งพาทางเศรษฐกิจที่สำคัญของ Nova Scotia ในการประมงนั้น⁸⁶ การพึ่งพานี้เป็นผลที่สืบเนื่องโดยตรงของภูมิศาสตร์ของภูมิภาค อ้างว่าเป็นสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องได้รับการส่งเสริมโดยข้อเท็จจริงทางกายภาพและทางภูมิศาสตร์ของชายฝั่ง

สหรัฐปฏิเสธความแน่นอนทางข้อเท็จจริงของข้ออ้างของคานาดาต่อระดับของการพึ่งพาที่มากกว่าในการประมงของ Georges Bank ซึ่งถึงรูปแบบการประมงทางประวัติศาสตร์ของตนเอง และปฏิเสธถึงความเกี่ยวข้องทางกฎหมาย โดยกล่าวว่า ข้อพิจารณาของการพึ่งพาทางเศรษฐกิจและความร่ำรวยและความยากจนของชาติ ไม่แน่นอนและเป็นการเสี่ยงโชค⁸⁷

องค์คณะย่อยได้ปฏิเสธความเกี่ยวข้องของปัจจัยเหล่านี้ต่อทางเลือกของ เกณฑ์ความเป็นธรรมและวิธีในทางปฏิบัติที่เหมาะสม ปัจจัยเหล่านี้ไม่ถูกให้ความเกี่ยวข้องใดๆ ภายในกระบวนการกำหนดเขต⁸⁸

3.2.3.10 ผลประโยชน์ที่มีมากกว่าเพื่อน (Predominant Interest)

ผลประโยชน์ที่มีมากกว่าเพื่อน หรือผลประโยชน์ที่มีสูงสุดไม่ใช่ข้อพิจารณาเดียว (single consideration) แต่เป็นการรวมกลุ่มเดียว (single conglomeration) ของปัจจัยและส่วนอื่นๆ จุดเริ่มต้นของปัจจัยที่เพิ่มขึ้นนี้อยู่ในคดี Anglo - French เมื่อศาลได้แสดงว่าข้ออ้างของฝรั่งเศสเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่มีเหนือกว่าและสำคัญ⁸⁹ ในการป้องกันและการเดินเรือ

⁸⁵ Ibid., para 326 (b).

⁸⁶ Ibid., para 676.

⁸⁷ US Reply , paras 112, 113.

⁸⁸ ICJ Rep., 1984., para 237.

⁸⁹ Arbitration Award, 1977, para 163.

มีแนวโน้มที่จะแสดงผลประโยชน์ที่มีสูงสุดของฝรั่งเศสในบริเวณทางใต้ของช่องแคบอังกฤษ
 ความมีสูงสุดซึ่งถูกแสดงโดยฐานะที่เป็นรัฐริมฝั่งไปตามตลอดชายฝั่งทางใต้ของช่องแคบ⁹⁰

การพิจารณาในสวนผลประโยชน์ที่มีสูงสุดนี้จะซ้อนทับข้อพิจารณา
 ของสภาวการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

ในคดี Gulf of Maine ข้ออ้างของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับผล
 ประโยชน์ที่มีสูงสุดส่วนใหญ่ถูกพบในการมีอยู่ทางประวัติศาสตร์ของมนุษย์ในบริเวณที่พิพาท
 การมีอยู่ของมนุษย์ที่ต่อเนื่องนี้มีรูปแบบโดยเฉพาะของการประมง การอนุรักษ์และการจัดการ
 ประมง และยังได้รวมกิจกรรมทางทะเลอื่นๆ เกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านการเดินเรือ การกู้ภัย การ
 วิจัย การป้องกัน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ทั้งหมดมีระยะเวลาและระดับที่มาก ตรงข้ามกับกิจกรรม
 ที่ถูกจำกัดและไม่แน่นอนของคานาดาและพลเมือง ต้องถูกค้ำประกันในฐานะสภาวการณ์ที่เกี่ยวข้อง
 ส่วนใหญ่สำหรับความมุ่งหมายของการบรรลุผลที่เป็นธรรมในปัญหาการกำหนดเขต⁹¹

กิจกรรมของรัฐถูกอ้างหลายประการได้แก่ กิจกรรมทางการประมง
 การช่วยเหลือทางการเดินเรือ กิจกรรมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ความตกลงด้านการค้นหาและ
 การกู้ภัย ความรับผิดชอบในการควบคุมการเดินเรือ ความตกลงในการควบคุมมลภาวะ และ
 ความตกลงด้านการป้องกันและความมั่นคง คานาดาได้คัดค้านความเกี่ยวข้องของปัจจัยเหล่านี้
 ในทางข้อเท็จจริงและบนพื้นฐานของความไม่เกี่ยวข้องในทางกฎหมาย สหรัฐได้อ้างว่าความเกี่ยว
 ข้องของกิจกรรมเหล่านี้ถูกสนับสนุนโดยการปฏิบัติเนื่องมาจากความตกลงที่ทำระหว่างรัฐคู่กรณี
 องค์คณะย่อยมีความเห็นว่าระดับของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง หรือการเดินเรือ การป้อง
 กัน การสำรวจและใช้ประโยชน์น้ำมันปิโตรเลียม ไม่สามารถค้ำประกันถึงในฐานะสภาวการณ์ที่เกี่ยวข้อง⁹²

3.2.3.11 การปฏิบัติตัวของรัฐ (Conduct)

การปฏิบัติตนของรัฐคู่กรณีมีผลในการกำหนดเขตใน 4 ทาง คือ

⁹⁰ Ibid., para 188.

⁹¹ ICJ Rep., 1984, para 233.

⁹² Ibid., para 237.

ประการแรก อาจนำไปสู่การถูกปิดปาก (an estoppel)

ประการที่สอง อาจนำไปสู่ข้ออ้างสิทธิของการยินยอมโดยการนิ่งเฉยหรือการยินยอมโดยปริยาย (acquiescence)

ประการที่สาม การปฏิบัติตนสามารถถูกนำมาคำนึงถึงในฐานะสภาวะการณ์ ที่เกี่ยวข้อง กระทบต่อทางเลือกของเกณฑ์ที่เป็นธรรม ทางเลือกและการนำวิธีในทางปฏิบัติมาใช้ หรือการกำหนดผลที่เป็นธรรม

ประการที่สี่ การปฏิบัติตนอาจแสดงถึงรูปแบบของการปฏิบัติก่อนๆ ซึ่งเท่ากับเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องในสิทธิของตนเอง อย่างเช่นการพึ่งพาเศรษฐกิจที่มีอยู่ก่อน หรืออาจสนับสนุนข้อสรุปเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่มีสูงสุด

ในคดี Gulf of Maine คานาดาได้อ้างว่าการปฏิบัติตนของสหรัฐอเมริกา ต้องถูกนำมาคำนึงถึง และสหรัฐได้โต้แย้งอย่างแข็งขันในข้อโต้แย้งที่ว่า การปฏิบัติตนของสหรัฐ อาจมีผลในทางกฎหมายหรือทางอื่นที่ถูกอ้างโดยคานาดา⁹³ ในข้อโต้แย้งของคานาดา คำว่า "acquiescence" และ "estoppel" ถูกใช้ด้วยกันและในทางปฏิบัติสำหรับความมุ่งหมายเดียวกัน และได้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการยินยอมโดยการนิ่งเฉยที่ถูกคำนึงในฐานะการรับรองสิทธิคือ " การรับรองของรัฐบาลหนึ่งในการปฏิบัติตนหรือการอ้างสิทธิของอีกรัฐหนึ่งต่อข้อโต้แย้ง และความล้มเหลวที่จะคัดค้านการปฏิบัติตนหรือการอ้างสิทธินั้น เท่ากับเป็นการยอมรับโดยปริยายในฐานะทางกฎหมายที่ถูกแสดงโดยการปฏิบัติตนหรือการอ้างสิทธิของอีกรัฐหนึ่ง " ⁹⁴ องค์คณะย่อยสังเกตว่า ในกรณีใดๆ ความคิดของ "acquiescence" และ "estoppel" อยู่บนหลักพื้นฐานของความสุจริตและความเป็นธรรมเหมือนกัน แต่ถูกวางบนการให้เหตุผลทางกฎหมายที่แตกต่างกัน โดย acquiescence เท่ากับเป็นการรับรองโดยปริยายที่ถูกแสดงโดยการปฏิบัติตนฝ่ายเดียว ซึ่งอีกรัฐหนึ่งอาจแปลความหมายว่ายินยอม ในขณะที่ estoppel เกี่ยวกับความคิดของการทำให้หมดโอกาสในการปฏิเสธ (preclusion)⁹⁵ และองค์คณะย่อยเห็นว่าการยินยอมโดยปริยายของรัฐคู่กรณีฝ่ายหนึ่งต่อวิธีการกำหนดเขตที่อีกฝ่ายหนึ่งเคยใช้นั้นต้องถูกคำนึงถึง หรือเป็นการตัดโอกาสฝ่ายที่ยินยอมโดยปริยายจากการปฏิเสธด้วย⁹⁶

⁹³ ICJ Rep. 1984, para 128.

⁹⁴ Ibid., para 129.

⁹⁵ Ibid., para 130.

⁹⁶ Ibid., para 126.

การปฏิบัติตนอาจแบ่งเป็นการอ้างสิทธิ (claims) และการกระทำ (activities) ซึ่งอาจเป็นการแสดงความตกลงเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ หรือความตกลงเกี่ยวกับเส้นที่เหมาะสม การอ้างสิทธิและการกระทำโดยรัฐคู่กรณีโดยทั่วไปไม่ใช่สภาวะการณที่เกี่ยวข้อ ข้ออ้างสิทธิซึ่งแสดงความตกลงเกี่ยวกับการใช้ได้ของวิธีการเฉพาะในการกำหนดเขตมักจะถูกค้ำนึ่งโดยศาล เช่นเดียวกับการกระทำซึ่งแสดงความตกลงเกี่ยวกับการใช้ได้ของเส้นโดยเฉพาะที่ถูกค้ำนึ่งโดยศาล ความตกลงในทางข้อเท็จจริงใดๆ จะถูกเคารพโดยศาล

ในคดี Tunisia - Libya ตุ๋นเซียได้อ้างสิทธิทางประวัติศาสตร์เหนือพื้นดินท้องทะเลและห้วงน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล ว่าตนมีการกำหนดเขตประมงและการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีการย้ายถิ่นว่าเป็นสภาวะการณที่เกี่ยวข้อ⁹⁷ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้อในการกำหนดเขต⁹⁸ ส่วนองค์คณะย่อยในคดี Gulf of maine ก็ไม่ได้พิจารณาถึงสิทธิทางประวัติศาสตร์ของการประมงที่มีมาแต่อดีตและต่อเนื่องมาในพื้นที่ส่วนที่อยู่นอกเส้นปิดอ่าวว่าเป็นสภาวะการณที่เกี่ยวข้อในการกำหนดเขต⁹⁹

3.2.3.12 สิทธิหรือผลประโยชน์ของรัฐที่สามที่ไม่ได้เป็นคู่กรณี

(Third Parties Interests)

หลายรัฐอาจจะรู้สึกว่ตนมีผลประโยชน์ทางกฎหมายเป็นพิเศษในผลของการกำหนดเขตโดยเฉพาะระหว่างรัฐข้างเคียง และพยายามที่จะเข้าแทรกแซงในกระบวนการพิจารณา อย่างเช่นในคดี Tunisia - Libya มอลต้า ได้พยายามที่จะเข้าแทรกแซงโดยอ้างว่ คำตัดสินของศาลอาจพิสูจน์ความเกี่ยวข้อในฐานะทางกฎหมายของมอลต้าและอาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ต่อมาระหว่างมอลต้า ลิเบีย และตุ๋นเซีย¹⁰⁰ ศาลได้ปฏิเสธ ขณะที่ยอมรับว่ามอลต้ามีผลประโยชน์ในคำตัดสิน คำตัดสินในทางกฎหมายไม่อาจเป็นผลร้ายแก่มอลต้า¹⁰¹ เขต

⁹⁷ ICJ Rep., 1982, para 99.

⁹⁸ Ibid., para 100.

⁹⁹ ICJ Rep., 1984, para 235.

¹⁰⁰ ICJ Rep., 1982, para 13.

¹⁰¹ Ibid., para 33.

อำนาจของศาลอยู่ในความตกลงพิเศษระหว่างตูนิเซียและลิเบีย ศาลไม่มีเขตอำนาจเหนือมอลต้า¹⁰²

ในคดี Libya - Malta อิตาลีพยายามที่จะเข้าแทรกแซง ได้เถียงว่าการอ้างสิทธิของมอลต้าและลิเบียแผ่ขยายไปยังบริเวณซึ่งอาจเป็นของอิตาลีถ้าการกำหนดเขตถูกทำให้เป็นผลระหว่างอิตาลีและลิเบีย และระหว่างอิตาลีและมอลต้า¹⁰³ ศาลได้ปฏิเสธในการอนุญาตให้เข้าแทรกแซง การอนุญาตให้เข้าแทรกแซงอาจก่อให้เกิดคดีระหว่างอิตาลีในทางหนึ่งและมอลต้าและลิเบียในอีกทางหนึ่ง ซึ่งศาลไม่มีเขตอำนาจ¹⁰⁴

คำตัดสินของศาลจะไม่เป็นผลร้ายต่อผลประโยชน์ของรัฐที่สาม ดังเช่นคำพิพากษาในคดี Anglo - French ซึ่งกล่าวว่า คำตัดสินของศาลจะผูกมัดเพียงแค่ว่ารัฐคู่กรณีต่ออนุญาโตตุลาการนี้ และจะไม่ผูกมัดหรือก่อให้เกิดสิทธิหรือพันธะกรณีใดๆ สำหรับรัฐที่สาม ซึ่งคำตัดสินจะมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณี (res inter alios acta)¹⁰⁵

ดังนั้นแม้ว่าจะถูกเน้นย้ำว่าการกำหนดเขตเพียงแค่ว่าผูกมัดระหว่างรัฐคู่กรณี ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของรัฐที่สาม รัฐคู่กรณีอ้างและศาลยอมรับว่าต้องคำนึงถึงการมีอยู่ของรัฐที่สามเมื่อทำการตัดสิน สิทธิหรือผลประโยชน์ของรัฐที่สามที่มีอยู่ในบริเวณจึงเป็นสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องคำนึงถึงด้วย

3.3 การกำหนดเขตทางทะเลโดยเส้นเขตแดนเส้นเดียว (Single Maritime Boundary Delimitation)

ปัญหาที่ยังถกเถียงกันคือ เขตแดนบริเวณไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (หรือเขตประมงจำเพาะ) ควรทับซ้อนกันหรือเป็นเส้นเดียวกันหรือไม่ และถ้าไม่ มีข้อพิจารณาทางกฎหมาย

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ ICJ Rep., 1985, para 15.

¹⁰⁴ Ibid., para 41.

¹⁰⁵ Arbitration Award, 1977, para 28.

หรือในทางปฏิบัติอะไร และอีกคำถามคือ อะไรคือหลักและกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่ใช้ในการกำหนดเขตโดยเขตแดนเส้นเดียว¹⁰⁶

3.3.1 ปัญหาภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982

3.3.1.1. ความสัมพันธ์ระหว่างเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

บทบัญญัติข้อ 83 (1) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ได้บัญญัติถึงการกำหนดเขตไหล่ทวีปของรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรงข้ามกันได้ เหมือนกับการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะในข้อ 74 ของอนุสัญญาเดียวกัน คือ "การกำหนดเขตไหล่ทวีป/ เขตเศรษฐกิจจำเพาะระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรงข้ามกันจะต้องเป็นผลโดยความตกลงกันบนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ ตามที่ได้อ้างอิงไว้ในข้อ 38 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้รับผลที่เป็นธรรม"

การกำหนดเขตไหล่ทวีปเป็นการกำหนดเขตในสิ่งที่เป็นของรัฐอยู่แล้ว สิทธิของรัฐชายฝั่งเหนือไหล่ทวีปเป็นสิทธิที่มีมาแต่ดั้งเดิม (inherent right)¹⁰⁷ และเป็นสิทธิจำเพาะเจาะจง (exclusive right) ส่วนการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะ รัฐชายฝั่งจะต้องอ้างสิทธิเหนือเขตเศรษฐกิจจำเพาะนั้น

คำกล่าวของ Judge Oda คือคำถามที่ว่าพื้นดินท้องทะเลอย่างน้อยภายในระยะ 200 ไมล์จากชายฝั่ง ถูกรวมเข้าด้วยกันในระบอบของเขตเศรษฐกิจจำเพาะ หรืออยู่ภายใต้ระบอบที่แยกกันของเขตไหล่ทวีป เป็นคำถามที่สำคัญ ส่วนในคดี Gulf of Maine Area 1984 องค์คณะย่อยยังสังเกตว่า รัฐคู่กรณียอมรับว่ามันอาจเป็นไปได้ทั้งทางกฎหมายและทางเนื้อหาสาระ ที่จะลากเขตแดนเส้นเดียวสำหรับเขตอำนาจที่แตกต่างกันของทั้งสองระบอบ¹⁰⁸

¹⁰⁶ Ahnish, F.A. The International Law of Maritime Boundaries and the Practice of States in the Mediterranean Sea. (Oxford: Clarendon Press, 1989) , p.124.

¹⁰⁷ ICJ Rep., 1969 , para 19.

¹⁰⁸ ICJ Rep., 1984, para 27.

Judge Gros ได้เปรียบเทียบลักษณะสำคัญของระบบไหล่ทวีปกับระบบของเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และสรุปว่าความตั้งใจของผู้ร่างกฎหมายคือเพื่อที่จะแยกสองระบบให้เป็นอิสระซึ่งกันและกัน และสรุปด้วยว่าความจำเป็นของการทำให้กลมกลืนกันซึ่งผลประโยชน์ของรัฐต้องการความเป็นอิสระของระบบทั้งสอง

สรุปคือการใช้เขตแดนเส้นเดียวจะทำได้เมื่อรัฐคู่กรณียินยอม อย่างเช่นคดี Gulf of Maine 1984 และใช้เส้นเดียวกันเท่าที่เป็นไปได้คือ ภายในบริเวณไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล แต่ถ้าไหล่ทวีปขยายไปถึง 350 ไมล์ทะเล ก็ไม่อาจใช้เขตแดนทางทะเลเส้นเดียวได้อย่างแน่นอน

3.3.1.2 ลักษณะทางกฎหมายของ "ห้วงน้ำ" ในเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

ภายใต้อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ไหล่ทวีปเป็นบริเวณของทะเลหลวง อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่ง ข้อ 3 ของอนุสัญญาดังกล่าวกำหนดว่า

“สิทธิของรัฐชายฝั่งเหนือไหล่ทวีปไม่กระทบกระเทือนสถานภาพทางกฎหมายของห้วงน้ำที่อยู่เหนือขึ้นไปในฐานะทะเลหลวง หรือสถานภาพทางกฎหมายของห้วงอากาศเหนือห้วงน้ำเหล่านั้น”

แนวคิดของไหล่ทวีปวางอยู่บนความเป็นเอกภาพทางชีวภาพ ทางกายภาพ และทางเศรษฐกิจที่ไม่สามารถปล้ำงัดได้ของไหล่ทวีปและน่านน้ำที่อยู่เหนือขึ้นไป น่านน้ำเหนือไหล่ทวีปมีความสำคัญอย่างที่สุดต่อการประมง

ความตั้งใจของคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ (ILC) ที่ไม่ได้แยกความแตกต่างระหว่างน่านน้ำที่อยู่เหนือขึ้นไปและพื้นดินท้องทะเลของไหล่ทวีป อาจมีสาเหตุมาจากข้อเท็จจริงที่ว่าทัศนคติของเขตอำนาจที่ถูกรวมเข้าด้วยกันได้ถูกใช้มาเป็นระยะเวลายาวนานต่อทะเลอาณาเขต ในขณะที่อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ที่เป็นผลลัพธ์ได้แยกความแตกต่างระหว่างสถานะทางกฎหมายของสองส่วนประกอบของไหล่ทวีป (ข้อ 3) มัน

ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จากลักษณะของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องคือกิจกรรมการสำรวจและการใช้ประโยชน์อาจมีผลบางประการในสถานะทางกฎหมายของน่านน้ำที่อยู่เหนือขึ้นไปในฐานะทะเลหลวง ในข้อ 5 (1) ของอนุสัญญานี้ได้กำหนดว่า

“การสำรวจไหล่ทวีปและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติต้องไม่ก่อผลลัพท์ในทางขัดขวางที่ไม่สมควรใดๆ กับการเดินเรือ การประมง หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีชีวิตของทะเล”

คำว่า “ไม่สมควร” (unjustifiable) ยังไม่มีการนิยามและยังไม่มีหลักเกณฑ์อะไรที่ชัดเจน

3.3.1.3 หลักเกณฑ์ของสิทธิในเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจ

จำเพาะ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าสิทธิของรัฐชายฝั่งเหนือไหล่ทวีปไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การครอบครองเป็นเจ้าของหรือการประกาศที่แสดงออกใดๆ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้กล่าวว่า สิทธิเหล่านั้นมีอยู่“โดยนัยนั้นและแต่แรกเริ่ม โดยปราศจากปัญหาใดๆ ของการต้องอ้างสิทธิอย่างถูกต้องในบริเวณที่เกี่ยวข้อง” (ipso facto and ab initio without there being any question of having to make good a claim to areas concerned)¹⁰⁹ ในทางตรงกันข้าม ในส่วนของเขตเศรษฐกิจจำเพาะไม่มีบทบัญญัติเช่นนั้น กล่าวคือ สิทธิของรัฐชายฝั่งเหนือเขตอำนาจนอกชายฝั่ง 200 ไมล์ทะเล ไม่มีผลบังคับจนกระทั่งรัฐชายฝั่งจะได้ประกาศอ้างสิทธิอย่างชัดเจนในบริเวณนั้น ยิ่งไปกว่านั้น ข้อ 57 ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ได้กำหนดว่าเขตเศรษฐกิจจำเพาะ “จะไม่ขยายเกินกว่า 200 ไมล์” (แต่รัฐชายฝั่งอาจอ้างสิทธิในเขตเศรษฐกิจจำเพาะในความกว้างน้อยกว่า 200 ไมล์ เช่น ฟินแลนด์ มอลต้า เป็นต้น)

ข้อวินิจฉัย ipso facto and ab initio ของไหล่ทวีปดูเหมือนเป็นหลักเหตุผลสำหรับการถือปฏิบัติของรัฐจำนวนมาก ก่อให้เกิดการอ้างสิทธิในไหล่ทวีปทั่วโลก และก่อให้เกิดการพัฒนาในทางกฎหมายและในทางการเมือง และซึ่งถูกสะท้อนให้เห็นในอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 การพัฒนาที่เหมือนกันเกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ วิวัฒนาการที่รวดเร็วของการถือปฏิบัติของรัฐ (State practice) ในส่วนนี้เด่นชัด การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 (UNCLOS) มีส่วนช่วยเร่งการไปสู่ความเป็นกฎหมายจารีตประเพณี

¹⁰⁹ ICJ Rep., 1969, para 39.

ระหว่างประเทศ ต่อมา การถือปฏิบัติของรัฐในเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คือ แนวคิด 200 ไมล์ได้ถูกยอมรับอย่างกว้างขวาง

สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการอ้างสิทธิเขตอำนาจ 200 ไมล์ ได้มีส่วนช่วยเหลืออย่างสำคัญในการยอมรับโดยทั่วไปของบทบัญญัติเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอนุสัญญา และต่อการปรากฏขึ้นทีละเล็กทีละน้อยของบริเวณนั้นในฐานะแนวคิดของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ในปีค.ศ.1982 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ยืนยันว่า เขตเศรษฐกิจจำเพาะอาจถูกค้ำนึ่งถึงในฐานะส่วนหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ¹¹⁰ และในปี ค.ศ.1985 ศาลก็ได้รับรองว่าเขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็นกฎหมายจารีตประเพณี¹¹¹

3.3.1.4 ความสำคัญของบทบัญญัติในการกำหนดเขตที่เหมือนกัน

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ข้อ 74 และข้อ 83 (1) มีบทบัญญัติในการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเขตไหล่ทวีป (ตามลำดับ) ระหว่างรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรงข้ามกันที่เหมือนกัน คือ

“การกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะ/ไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งประชิดหรือตรงข้ามกัน จะต้องเป็นผลโดยความตกลงกันบนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ ตามที่ได้อ้างอิงไว้ในข้อ 38 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุผลที่เป็นธรรม”

แม้ว่าถ้อยคำของบทบัญญัติทั้งสองจะเหมือนกันแต่ก็เป็นบทบัญญัติที่แยกกัน ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 (UNCLOS) ความเป็นไปได้ที่ว่าความเฉพาะของแต่ละระบอบอาจต้องการบทบัญญัติการกำหนดเขตที่แตกต่างจากอีกอันหนึ่งเกือบจะไม่เคยถูกหยิบยกขึ้น

สิ่งนี้อาจถูกแปลความหมายในฐานะการแสดงนัยความต้องการของผู้ร่างต่อผลเขตแดนเส้นเดียว อย่างน้อยในฐานะขั้นตอนแรกในกระบวนการของการกำหนดเขตได้หรือไม่¹¹² มันถูกเสนอว่าคำตอบควรเป็นไปในทางปฏิเสธในสองเหตุผลที่เห็นชัด ประการแรก

¹¹⁰ ICJ Rep., 1982, paras 82, 100.

¹¹¹ ICJ Rep., 1985, para 31.

¹¹² ทศนะถูกเสนอโดยคานาดาในคดี Gulf of Maine, 1982.

ความเหมือนกันระหว่างบทบัญญัติถูกจำกัดต่อหลักที่เป็นนามธรรม บทบัญญัติไม่มีกฎเกณฑ์ของการกำหนดเขตที่เป็นเนื้อหาระ ทั้งสองบริเวณมีความเป็นอิสระในตนเอง (the autonomy) ข้อพิจารณาที่แน่นอนซึ่งเกี่ยวข้องกับบริเวณหนึ่ง ไม่สามารถถูกคำนึงเช่นนั้นโดยอัตโนมัติสำหรับการกำหนดเขตของอีกบริเวณหนึ่ง ประการที่สอง บทบัญญัติดังกล่าวของอนุสัญญา 1982 แม้ว่าเหมือนกันในทางปฏิบัติ แต่ก็เกี่ยวข้องกับบริเวณที่แยกกัน

3.3.1.5 ความสำคัญของขอบเขต 200 ไมล์ทะเล

กฎเกณฑ์ที่สำคัญในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 คือหลักเกณฑ์ทางกฎหมายสำหรับเขตอำนาจรัฐชายฝั่งเหนือเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปภายใน 200 ไมล์ ต้องไม่อยู่บนแนวคิดทางธรณีฟิสิกส์ใดๆ ของแนวทอดยาว (any geophysical concept of prolongation) แต่อยู่บนความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ถูกวัดโดยระยะทาง (geographical adjacency measured by distance) คำถามที่น่าสนใจคือ อะไรคือความสำคัญทางกฎหมายของการพัฒนานี้ในการกำหนดเขตโดยเขตแดนเส้นเดียว คำถามนี้ถูกหยิบยกโดยความเห็นแย้งของ Judge Oda ในคดี Tunisia - Libya 1982¹¹³

คูนิเซียได้ยืนยันว่ามันยากที่จะเข้าใจเขตแดนที่แตกต่างภายใน 200 ไมล์¹¹⁴ ลิเบียได้พิจารณาว่าเขตแดนทั้งสองไม่จำเป็นต้องตรงกัน¹¹⁵ และได้กล่าวว่าในกรณีส่วนใหญ่ การกำหนดเขตไม่ควรจะแตกต่าง แต่อาจมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการประมง หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อทรัพยากรของไหล่ทวีปอย่างเช่นลักษณะทางธรณีวิทยาควบคุมขอบเขตของแนวทอดยาวตามธรรมชาติ ดังนั้นเขตแดนทั้งสองจึงไม่จำเป็นต้องตรงกัน¹¹⁶

พัฒนาการของกฎหมายว่าด้วยการกำหนดเขตแดน โดยเฉพาะตั้งแต่คดีอนุญาโตตุลาการ Anglo-French 1977 ได้มีแนวโน้มที่จะถอดถอนแนวคิดของเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งจากความหมายทางกายภาพอย่างแท้จริง ไปสู่ทาง politico-judicial การทับซ้อนกันของระบอบไหล่ทวีปกับระบอบของเขตเศรษฐกิจจำเพาะภายใน 200 ไมล์ สามารถถูกคำนึงในฐานลักษณะพิเศษของพัฒนาการนี้ การทับซ้อนนี้ในเวลาเดียวกันดูเหมือนได้สนับสนุน "การ

¹¹³ Judge Oda's Dissent to the Tunisia-Libya Judgment, p.232.

¹¹⁴ Ibid.

¹¹⁵ Ibid.

¹¹⁶ Ibid.

ประกอบขึ้น" (synthesization) ทางกฎหมายของระบบไหล่ทวีป ซึ่งจากนี้ไปถูกกำหนดแต่เริ่มแรกโดยระยะทางที่แน่นอนมากกว่าโดยลักษณะพิเศษทางธรณีฟิสิกส์ของพื้นดินท้องทะเลและดินใต้พื้นผิว

อาจกล่าวได้ว่า เมื่อการกำหนดสิทธิไหล่ทวีปที่ขัดแย้งถูกทำโดยการอ้างอิงต่อหลักระยะทาง การกำหนดเขตของสิทธิที่ขัดแย้งกันเหล่านี้จะถูกกำหนดเบื้องต้นโดยภูมิศาสตร์ (geography) ไม่ใช่โดยธรณีวิทยาหรือธรณีสัณฐาน (not by geology or geomorphology) และวิธีการจะมีแนวโน้มที่จะเป็นรูปแบบบางประการของระยะทางเท่ากันที่ถูกปรับปรุงแก้ไขที่เกี่ยวข้องคือการตรงกันของสิทธิพื้นดินท้องทะเลเขตเศรษฐกิจจำเพาะ กับสิทธิในไหล่ทวีปภายใน 200 ไมล์ ปัจจุบันทั้งสองดูเหมือนช่วยเสริมความเกี่ยวข้องของเกณฑ์ระยะทาง สำหรับการกำหนดเขตแดนทางทะเลเส้นเดียว

3.3.1.6 ความเกี่ยวข้องระหว่างเขตแดนไหล่ทวีปที่มีอยู่ ต่อผู้อ้างสิทธิในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับเขตแดนทางทะเลเส้นเดียวคือ ที่ตั้งที่ซึ่งเขตแดนไหล่ทวีปมีอยู่แล้ว ในหลายกรณี รัฐจะตกลงที่จะใช้เขตแดนไหล่ทวีปอันเก่า เป็นเขตแดนทางทะเลเส้นเดียวอันใหม่ แต่รัฐอาจต้องการที่จะเจรจาเขตแดนใหม่ซึ่งอาจแสดงให้เห็นสภาพการณ์พิเศษที่เป็นประโยชน์กว่า อย่างเช่นท่าเลขของชนิดพันธุ์ปลาหรือกิจกรรมทางการประมงที่ทำมาเป็นเวลายาวนาน ปัจจุบันเช่นนั้นถูกพิจารณาว่าเกี่ยวข้องใกล้ชิดกว่าต่อแนวคิดของเขตเศรษฐกิจจำเพาะ¹¹⁷

สถานการณ์จะแตกต่างกันไปถ้าปัญหาถูกอ้างอิงต่อศาลซึ่งไม่ถูกให้อำนาจที่จะบรรลุดำตัดสินที่สุจริต (an ex aequo et bono decision) บนหลักเกณฑ์ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ศาลสามารถนำความมีอยู่ของเขตแดนไหล่ทวีปเก่ามาคำนึงถึงในฐานะปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือไม่ คำร้องขอของรัฐคู่กรณีสำหรับเขตแดนใหม่อาจถูกแปลความหมายเท่ากับยกเลิกเขตแดนไหล่ทวีปที่มีอยู่หรือไม่ กฎเกณฑ์การกำหนดเขตของอนุสัญญาไม่สามารถช่วยเหลือได้

¹¹⁷ ICJ Rep., 1982, para 100 .

อนุสัญญา 1982 ดูเหมือนรักษาความเป็นอิสระในตนเองของสองระบบ คำตัดสินของศาลยืนยันสิ่งนี้¹¹⁸ ในคดี Libya-Malta ศาลได้พิจารณาว่า แม้ว่าสองระบบเกี่ยวข้องกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าแนวคิดของไหล่ทวีปถูกสิ้นโดยแนวคิดของเขตเศรษฐกิจจำเพาะ¹¹⁹

ดูเหมือนมีเหตุผลที่จะกล่าวว่า อนุสัญญาไม่ได้จำกัดความเป็นไปได้ที่จะมีสองเขตแดนที่แยกกัน มันได้สร้างข้อสันนิษฐานทางกฎหมายเป็นประโยชน์แก่การใช้เขตแดนไหล่ทวีปแก่ สำหรับเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือเขตประมงใหม่

3.3.1.7 ปัญหาของการทำให้เป็นผลของสองเขตแดนที่แยกกัน

การใช้สองเขตแดนที่แยกกันอาจก่อให้เกิดปัญหาคือ¹²⁰ รัฐอาจต้องไปผ่านกระบวนการที่ยาวนานและน่าเบื่อของการระงับข้อพิพาท 2 ครั้ง ครั้งหนึ่งสำหรับไหล่ทวีป และอีกครั้งหนึ่งสำหรับเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือเขตประมงจำเพาะ

ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นคือ

(1) ปัญหาของการเจรจาเขตแดนที่แตกต่างกันทั้งสอง การมีอยู่ของปัจจัยทางการเมืองจะทำให้การเจรจาเขตแดนที่แยกกันสำหรับไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะยากมาก ปัญหาจะเกิดขึ้นแน่นอนถ้าบริเวณหนึ่งถูกวางบนหลักระยะทางเท่ากันและอีกบริเวณหนึ่งบนแนวทอดยาวตามธรรมชาติ ปัญหาเกิดขึ้นแน่นอนแม้แต่ในเขตแดนไหล่ทวีปหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะเส้นเดียว แต่จะเลวร้ายยิ่งขึ้นถ้ามากกว่า 1 เส้นถูกกำหนด ดังนั้น การเจรจาเขตแดนทางทะเลเส้นเดียวเป็นไปได้มากกว่า

(2) ปัญหาของการแก้ปัญหาคำพิพาททางเขตอำนาจ ในข้อสันนิษฐานที่ว่า เขตแดนที่แยกกันทั้งสองถูกวางบนเกณฑ์ที่แตกต่างกัน สถานการณ์นี้อาจนำไปสู่ความขัดแย้งกันของเขตอำนาจภายในบริเวณทางทะเลเดียวกัน เช่น รัฐแรกมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรและมีเขตอำนาจเหนือกิจกรรมบนพื้นดินท้องทะเล โดยรัฐหลังมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรและเขตอำนาจเหนือกิจกรรมในห้วงน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเลของรัฐแรก ซึ่งเป็นความไม่

¹¹⁸ Ibid.,

¹¹⁹ ICJ Rep., 1985, para 33.

สะดวกอย่างยิ่ง ความยากลำบากเหล่านี้อาจถูกหลีกเลี่ยงโดยการให้เขตแดนเส้นเดียวสำหรับทั้งไหล่ทวีปและห้วงน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล

โดยสรุปอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ซึ่งว่าระบอบของไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะสะท้อนความแตกต่างที่สำคัญ ซึ่งทั้งสองระบอบมีความเป็นอิสระในตนเองทางกฎหมาย อนุสัญญามีแนวโน้มที่จะถือว่าการรวมเข้าด้วยกันของสองระบอบไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพื่อที่จะลดความแตกต่างลง แนวคิดของเขตแดนทางทะเลเส้นเดียวพอยอมรับได้ในทางกฎหมาย แม้ว่าจะไม่เป็นการบังคับก็ตาม

3.3.2 การใช้เส้นเขตแดนทางทะเลเส้นเดียวโดยคำวินิจฉัยของศาลในคดี Gulf of Maine Area 1984

ในคดี Gulf of Maine 1984 ในข้อตกลงพิเศษ รัฐคู่กรณีคือแคนาดาและสหรัฐอเมริกาได้ร้องขอให้ศาลกำหนดเขตแดนทางทะเลเส้นเดียว (a single maritime boundary) ที่ใช้แบ่งทั้งเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะของแคนาดาและสหรัฐในบริเวณอ่าว Maine จากจุดเริ่มต้นที่ได้กำหนดไว้แล้ว ถึงบริเวณสุดเขตเป็นรูปสามเหลี่ยมที่กำหนดโดยรัฐคู่กรณี

ในการทบทวนกฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการกำหนดเขตทางทะเล องค์คณะย่อยได้กล่าวว่าการกำหนดเขตต้องถูกทำให้เป็นผลโดยการใช้บรรทัดฐานที่เป็นธรรม และโดยการใช้วิธีในทางปฏิบัติที่สามารถใช้ได้ เกี่ยวกับลักษณะรูปร่างทางภูมิศาสตร์ของบริเวณและสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ (the geographic configuration of the area and other relevant circumstances) เพื่อให้บรรลุผลที่เป็นธรรม¹²¹

ศาลเห็นว่าถ้าคดีนี้เป็นเรื่องการกำหนดเขตไหล่ทวีปเพียงอย่างเดียวแล้ว หลักกฎหมายคือหลักกระยะทางเท่ากันและสภาพการณ์พิเศษ ตามข้อ 6 ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 เพราะทั้งแคนาดาและสหรัฐอเมริกาคืออนุสัญญาฉบับนี้ แต่กรณีนี้เป็น การกำหนดเส้นเดียวที่ใช้กำหนดทั้งเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ หลักกระยะทางเท่ากัน และสภาพการณ์พิเศษตามข้อ 6 ของอนุสัญญาฉบับนี้ จึงไม่สามารถนำมาใช้ในคดีนี้ได้ ส่วนอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ข้อ 74 ที่วางหลักเกณฑ์ในการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และข้อ 83(1) ที่วางหลักเกณฑ์ในการกำหนดเขตไหล่ทวีป ก็ไม่สามารถนำ

¹²¹ ICJ Rep., 1984, para 112.

มาใช้ในคดีนี้ เพราะทั้งสองประเทศไม่ได้เป็นภาคี และศาลเห็นว่าข้อ 6 ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ไม่มีผลใช้บังคับระหว่างรัฐคู่กรณีในการพิจารณาถึงเขตทางทะเลอื่นๆ นอกเหนือไปจากเขตไหล่ทวีป และไม่มีผลบังคับตามกฎหมายต่อรัฐคู่กรณีหรือต่อศาล ว่าจะต้องใช้ข้อ 6 นี้ในการกำหนดเขตทางทะเลด้วยเส้นเพียงเส้นเดียวในคดีนี้¹²²

องค์คณะย่อยได้พิจารณาว่าตนเองเป็นอิสระที่จะเลือกบรรทัดฐานที่เป็นธรรมและวิธีในทางปฏิบัติที่เหมาะสมซึ่งอาจนำไปสู่การกำหนดเขตที่เป็นธรรม

องค์คณะย่อยได้ปฏิเสธลักษณะทางธรณีฟิสิกส์ว่าไม่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถถูกสังเกตบนพื้นดินท้องทะเลของบริเวณ ในขณะที่ลักษณะพิเศษเช่นนั้นอาจมีผลพิเศษในการกำหนดเขตของไหล่ทวีป แต่อาจไม่มีเหตุผลที่จะขยายผลต่อการกำหนดเขตของห้วงน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล¹²³

องค์คณะย่อยได้สรุปว่า การกำหนดเขตโดยเส้นเดียวอาจเพียงแค่อำนาจดำเนินการให้บรรลุผลโดยการใช้เกณฑ์ที่มีความเป็นกลาง (a neutral criterion) หรือการผสมผสานกันของเกณฑ์ ซึ่งไม่ได้ให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษต่อส่วนใดส่วนหนึ่ง และในเวลาเดียวกันเหมาะสมอย่างเท่าเทียมกันในการแบ่งแต่ละส่วน¹²⁴ เกณฑ์ที่จะสะท้อนความเป็นกลางและความเป็นธรรมนั้น ในทัศนะขององค์คณะย่อย คือเกณฑ์จากภูมิศาสตร์ของชายฝั่งมีลักษณะที่เป็นกลางและเหมาะสมต่อกรณี จะต้องไม่ตายตัว แต่ถูกปรับเปลี่ยนเนื่องมาจากสภาวะการณ์ทางภูมิศาสตร์ของกรณี¹²⁵

ในที่สุด องค์คณะย่อยได้ใช้ 2 วิธีที่แตกต่างกันที่จะลากเขตแดน ในส่วนแรก ส่วนที่สอง และส่วนที่สาม โดยใช้วิธีทางเรขาคณิตรวมเข้าด้วย

ยังมีคำถามเหลืออยู่ว่าเส้นที่เป็นผลลัพธ์สามารถถูกพิจารณาว่าเป็นธรรมอย่างแท้จริงเนื่องมาจากสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือไม่ องค์คณะย่อยเห็นว่า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง หรือการเดินเรือ การป้องกัน หรือการสำรวจและการใช้ปิโตรเลียมไม่สามารถ

¹²² Ibid., paras 109-111, 114, 115-121.

¹²³ Ibid., para 193.

¹²⁴ Ibid.

¹²⁵ Ibid.

นำมาคำนึงถึงในฐานะสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง หรือเกณฑ์ที่เป็นธรรมที่จะถูกใช้ในการกำหนดเส้น
กำหนดเขต¹²⁶

3.3.3 การถือปฏิบัติของรัฐ (State Practice) ในเรื่องนี้

ในส่วนของ การถือปฏิบัติฝ่ายเดียว รัฐผู้อ้างสิทธิเขตเศรษฐกิจจำเพาะส่วนใหญ่แถลงโดยปริยายว่า การอ้างเขตเศรษฐกิจจำเพาะของตนไม่ได้กระทบกระเทือนต่อระบบไหล่ทวีปอย่างเช่นที่สหรัฐอเมริกาประกาศว่าการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะไม่ได้เปลี่ยนนโยบายของสหรัฐที่มีอยู่เกี่ยวกับไหล่ทวีป รัฐอื่นๆยังคงมีความเป็นอิสระในตนเองของสองระบบในทางนิติบัญญัติ เช่น บังคลาเทศ พม่า กัมพูชา โคลัมเบีย สาธารณรัฐโดมินิกัน ฟิจิ ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย เป็นต้น

ในส่วนของ การถือปฏิบัติของรัฐสองฝ่าย รัฐต่างๆ ได้เตรียมพร้อมที่จะเจรจาตกลงเขตแดนทางทะเลเส้นเดียว ยังไม่แน่นอนว่าหลักการพื้นฐานที่เป็นกลางในคำตัดสินต่างๆ จะสนับสนุนรัฐอื่นๆ ที่จะติดตาม รัฐอาจอยากที่จะเสี่ยงกับการระงับข้อพิพาทเขตแดนไหล่ทวีป และเขตแดนเขตเศรษฐกิจจำเพาะของตนแยกต่างหาก

ในกรณีส่วนใหญ่ รัฐพอใจว่ากฎเกณฑ์ระยะทางเท่ากัน - สภาพการณ์พิเศษนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นธรรม ผลที่ตามมาที่เป็นเหตุผลของรัฐที่ยอมรับข้อพิจารณาที่ถูกคำนึงถึงว่าเกี่ยวข้องในเขตแดนทะเลอาณาเขตและไหล่ทวีปหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ที่จะครอบงำความตกลงว่าด้วยเขตแดนทางทะเลเส้นเดียว ข้อพิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม-เศรษฐกิจ และ/หรือ ปัจจัยทางการอนุรักษ์ (socio-economic / conservation factors) ปรากฏว่าสำคัญที่สุด ในการกำหนดความเป็นธรรมของเส้นเขตแดนที่ได้เจรจากัน

คำประกาศของประธานาธิบดีทูลูแมนบนไหล่ทวีปและการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของสหรัฐแถลงว่า เขตแดนของสหรัฐจะ "สอดคล้องกับผลที่เป็นธรรม" (in accordance with equitable principles) ความตกลงเขตแดนกับคิวบา เม็กซิโก และเวเนซุเอล่าถูกเจรจากันหลักเกณฑ์ระยะทางเท่ากันและการใช้เกาะเป็นจุดฐาน

¹²⁶ Ibid., para 237

หลักกระยะทางเท่ากันเป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดเขตแดนทางทะเลระหว่างอินเดียและประเทศเพื่อนบ้าน และได้นำมาใช้ในความตกลงเขตแดนระหว่างไทยและพม่าด้วย รวมถึงความตกลงระหว่างออสเตรเลียและเกาะ Solomon

ความตกลงเขตแดนทางทะเลของไซเวียตกับฟินแลนด์และโปแลนด์ เป็นตัวอย่างซึ่งรัฐตกลงอย่างเป็นทางการที่จะเปลี่ยนแปลงเขตแดนไหล่ทวีปอันก่อนไปเป็นเขตแดนทางทะเลเส้นเดียว ในความตกลงได้มีข้อกำหนดสำหรับเขตแดนระยะทางเท่ากันที่ถูกปรับปรุงแก้ไข

ในความตกลงระหว่างไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ (Jan Mayen) รัฐคู่กรณีได้ตกลงที่จะขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะที่มีอยู่ไปยังไหล่ทวีป เปลี่ยนไปสู่เขตแดนเส้นเดียว ความตกลงกำหนดว่าเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ของไอซ์แลนด์มีผลเต็มที่ และได้ก่อให้เกิดเขตแดนซึ่งระยะทางระหว่างไอซ์แลนด์และ Jan Mayen น้อยกว่า 400 ไมล์ อย่างไรก็ตาม ความตกลงฉบับหลังได้ก่อตั้งคณะกรรมการทางการเมืองร่วมกันที่จะจัดการชนิดพันธุ์ปลาร่วมกันในบริเวณ Jan Mayen และยังได้วางข้อตกลงร่วมกันสำหรับการสำรวจและการใช้ไฮโดรคาร์บอน ในบริเวณสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งตัดผ่านเขตแดน

3.4 หลักความเป็นธรรมตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982
ขัดหรือแย้งกับหลักกระยะทางเท่ากันตามอนุสัญญาเจนีวา ว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 หรือไม่
อย่างไร : วิเคราะห์จากกรณีคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

หลักกระยะทางเท่ากันตามข้อ 6 อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 มีหลักเกณฑ์คือ

1. ในกรณีที่ไหล่ทวีปเดียวกันตั้งอยู่ประชิดกับอาณาเขตของรัฐสองรัฐหรือมากกว่าซึ่งมีฝั่งทะเลอยู่ตรงกันข้าม เขตแดนของไหล่ทวีปที่เป็นของรัฐเช่นว่านั้นจะกำหนดโดยความตกลงระหว่างกัน หากไม่มีการตกลงกันและนอกจากว่า สภาว่าการณพิเศษจะทำให้เป็นการสมควรที่จะใช้เส้นเขตแดนอื่น เขตแดนนั้น ได้แก่เส้นมัธยะซึ่งทุกจุดบนเส้นนั้นมีระยะทางเท่ากันจากจุดที่ใกล้ที่สุดของเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขตของแต่ละรัฐ

2. ในกรณีที่ไหล่ทวีปเดียวกันตั้งอยู่ประชิดกับอาณาเขตของรัฐสองรัฐซึ่งอยู่ประชิดกัน เขตแดนของไหล่ทวีปจะกำหนดโดยความตกลงระหว่างกัน และนอกจากว่าสภาว่าการณพิเศษจะ

ทำให้เป็นการสมควรที่จะใช้เส้นเขตแดนอื่น เขตแดนนั้นจะกำหนดขึ้นโดยการใช้หลักระยะทางเท่ากันจากจุดที่ใกล้ที่สุดของเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขตของแต่ละรัฐ

ส่วนหลักความเป็นธรรมในข้อ 83 (1) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 มีหลักเกณฑ์ คือ

1. การกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งทะเลอยู่ตรงข้ามหรือประชิดกัน ให้กระทำโดยความตกลงบนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศตามที่อ้างถึงในข้อ 38 แห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุผลที่เป็นธรรม (equitable solution)

จะเห็นได้ว่าหลักระยะทางเท่ากันมีสิ่งทีเรียกว่าสภาวะการณ์พิเศษ (special circumstances) เข้ามาใช้ในการปรับการกำหนดเขตโดยวิธีระยะทางเท่ากันซึ่งอาจให้ผลที่ไม่เป็นธรรมต่อรัฐที่มีลักษณะชายฝั่งที่ผิดปกติ หรือมีเกาะตั้งอยู่นอกชายฝั่ง ดังนั้นหลักระยะทางเท่ากันและหลักผลที่เป็นธรรมจึงมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันคือการกำหนดเขตไหล่ทวีปที่เป็นธรรม

ทั้งหลักระยะทางเท่ากันและหลักผลที่เป็นธรรมให้ความสำคัญต่อความตกลงกัน (agreement) ระหว่างรัฐคู่กรณี หลักระยะทางเท่ากันจะใช้ต่อเมื่อไม่มีความตกลงกันระหว่างรัฐคู่กรณี แต่หลักผลที่เป็นธรรมนั้น ความตกลงกันบนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศตามที่อ้างถึงในข้อ 38 แห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เป็นข้อกำหนดอันหนึ่งของหลักเพื่อให้บรรลุผลที่เป็นธรรม

หลักระยะทางเท่ากันกำหนดถึงวิธีการลากเส้นกำหนดเขตไหล่ทวีประหว่างรัฐที่มีชายฝั่งอยู่ประชิดหรือตรงข้ามกันไว้ แต่หลักผลที่เป็นธรรมไม่ได้กำหนดวิธีการเอาไว้เฉพาะ เจาะจงกำหนดเพียงแต่เป้าหมายว่าเพื่อให้ได้รับการแก้ปัญหาที่เป็นธรรมเท่านั้นซึ่งเป็นหลักที่มีความยืดหยุ่นต่อรัฐคู่กรณีและต่อศาลระหว่างประเทศในการใช้วิธีการอื่นๆ ในการกำหนดเขต ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี North Sea Continental Shelf 1969 ได้กล่าวว่า วิธีระยะทางเท่ากันสามารถถูกนำมาใช้ตามลำพังหรือโดยการผสมผสานกันกับวิธีอื่นๆ ที่มีอยู่และอาจถูกใช้ด้วย ในบริเวณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลที่เป็นธรรมโดยคำนึงถึงสภาวะการณ์ทั้งหมด¹²⁷

¹²⁷ ICJ Rep., 1969, para 85 (b).

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า หลักความเป็นธรรมหรือผลที่เป็นธรรม (equitable solution) ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักระยะทางเท่ากัน (equidistance principle) ตามอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ.1958 แต่อย่างใด เพราะหลักผลที่เป็นธรรมไม่ได้กำหนดถึงวิธีการกำหนดเขตไว้เป็นการเฉพาะ แต่เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น จึงกำหนดแต่เป้าหมายไว้กว้างๆ ว่าเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นธรรม และหลักระยะทางเท่ากันก็เป็นหนึ่งในหลายๆ วิธีที่อาจใช้โดยลำพังหรือรวมกับวิธีอื่นๆ เพื่อให้ได้รับการกำหนดเขตที่เป็นธรรมในที่สุดเช่นเดียวกัน